

JN Ayni Ali
9721 Kavanin-i Al-i 'Osman
A85
1863

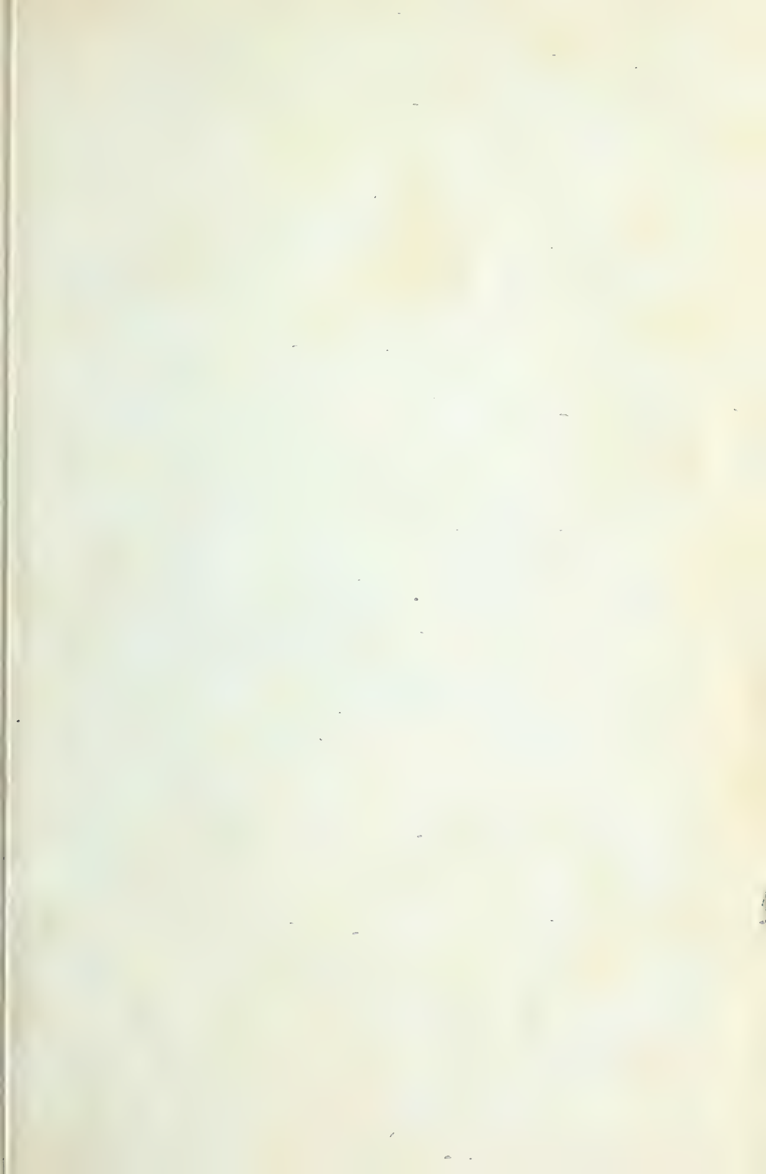
PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

1393

8A/49

Aynî ALİ

Kavânîn-i Âl-i ʿOs-
mân

عين علي افندينك

قوانين رساله سي

١٠١٨

JN
9721
A85
1863

قوانين آل عثمان
در خلاصهٔ مضامين
دفتر ديوان

كاتب نسخهٔ لوح وقلم ناظم اوراق مافى العالم
داور ديوانخانهٔ قضا وقدر رسام نكارخانهٔ
خير وشر عزشانه وجل سلطانه حضرتلرينك
خزانهٔ غيب بى عيبلرينه جواهر حمد بسيار
وزواهر ثناى بيشمار ايثار ونثار اولنور كه
لجهٔ جود دائم الورودندن فيض رسان اولوب
اجناد نامحصور عبادينى احسن تقويم اوزره
خلق وايجاد ايدوب محض فضل بيكراندن
مناصب حيات ايله ديداكار احسان ايلدكندن

(ماعدا)

ماعدا بعضنه خزاين عطاياسندن نقود علم
وكمال ايله غنای بال وكيمنه مزارع جود بینهاسندن
غلال غنا ومال ايله نيجه نعمت ونوال ويردی ·
وتحيات وطيبات اول سرندفتر صحايف رسالت
فهرست جريدهٔ جلالت خامه كش دواوين
شريعت ودين امين دفترخانهٔ وحی رب العالمين
حضرتلرينك روح مطهر ومرقد منورلرينه
اراسونكه قانون شريعتی تعيين وآيين حقيقی
تعليم وتبيين بيورديلر · (امابعد) بومقالهنك
تحريرينه سبب اولدركه دولت قاهرهٔ عثمانيه
احاطه ايتدوكی ممالكده نه مقدار مير ميران
بلند اقتدار وامراء شجاعتشعار وكتخدای
دفتر ودفتردار تيمار اولدوغی وهر بيكلربيكيلكده
قاچ سنجاق وهر بيكلربيكينك وسنجاق بيكلرينك
ودفتركتخداسی وتيماردفتردارلرينك نه مقدار معين
خاصلری اولدوغی وبيكلربيكيلرك وسنجاق
بيكلرينك وزعما وارباب تيمارك رسم وآيين
ودستور العمل اولان قوانين وهر بيكلر
بيكيلكده نه مقدار عساكر نصرت كردار

وهر سنجاقده نه دكلو قليج زعامت وتيمار اولدوغى
شمدى يه دكين بريره جمع وتلفيق اولنمايوب
بومو ادك بريسى دفاتردن آرانوب بولنماق لازم كلسه
هرماده دفترلره تطبيق ايله بولنماق امر عسير
اولوب بو ذكر اولنان موادك معلوم اولماسى دخى
امر مهم اولماغين سابقا دفترخاقانى امينى اولان
(عين على قوللرى) بو بابده نك و پو وجست وجو
ايدوب دفاتر عتيقه وجديده دن وقانونامه لردن
بومختصرى كتب وتحرير ايليوب سلطان سلاطين
جهان فرمان فرماى زمان السلطان ابن السلطان
السلطان احمد خان ابن السلطان محمد خان
ابن السلطان مراد خان (ايده الله الملك المستعان
واهلك من غدرله وخان) حضرتلرينك پايهٔ
سرير اعلالرينه كوندرلمك اميديله صدر اعظم
سپهسالار اكرم المؤيد بتأييد الله تعالى مراد پاشا
يسره الله ما يشا حضرتلرينه اهدا ايدوب
رشتهٔ تمام ايله انتظام ويردى ٭
بو مقاله يدى فصل وبرخاتمه اوزره مبنى قلندى
وبالله التوفيق (اولكى فصل) ممالك محروسه ده

خاص ايله وسالیانه ايله نه دکلو بيكلر بيكيلك
اولدوغن وهر بيكلر بيكينك نه مقدار خاصى اولوب
قانونلرى نه منوال اوزره ايدوكن تفصيل ايدر .
(ايكنجى فصل) هر بيكلر بيكينك تحت ايالتنده
واقع اولان سنجاقلرى وسنجاق بيكلرينك
دستور العمل اولماسى لازم اولان قانونلرى
بيان ايدر (اوچنجى فصل) هرسنجاغك ودفتر
كتخداالقلرينك وتيمار دفتردارلقلرينك نه دكلو
معين خاصلرى اولدوغن بيان ايدر (دردنجى
فصل) هر بيكلر بيكيلكده نه مقدار قليج زعامت
وتيمار واردر قانون اوزره جبه لولريله هر برينك
نه مقدار عسكرى اولور معلوم اولدوقدن صكره
على الانفراد هر سنجاقده نه دكلو زعامت وتيمار
وار ايسه آنلرى تفصيل ايدر (بشنجى فصل)
زعامت وتيمار ديدوكلرى نه در وقليج وحصه
نه ديمكدر وبالجمله زعامت وتيماره متعلق اولان
اصطلاحات وتعبيراتى بيان ايدر (آلتنجى فصل)
زعامت وتيمار توجيهنده وضع اولنان قانون
مقررى اعلام ايدر (يدنجى فصل) زعامت وتيمار

خصوصنده اولان اختلال دفع ورفع اولنماق مقصود اولیجق نه طریقله ممکندر آنی تفهیم ایدر (خاتمه) واقع اولان اختلالك شمدیکی حالده دفع ورفعی وتصحیح واصلاحی بابنده نه منوال اوزره سعی ودقت وکوشش وهمت اولنمشدر آنی اذعان ایتدرر .

(اوّلکی فصل)

خاص ایله نه دکلو بیکلر بیکبلك واردر آنی بیان وخاصلری نه مقدار وقانونلری نه منوال اوزره‌در وسالیانه ایله اولنلر قنغیلریدر آنی تفصیل ایدر .

ایالت	خاص	اقچه‌در
٠١ روم ایلی	میرمیرانی	١١٠٠٠٠٠
٠٢ اناطولی		١٠٠٠٠٠٠
٠٣ قرمان		٠٦٦٠٠٧٤
٠٤ بدون		٠٨٨٠٠٠٠
٠٥ طمشوار		٠٨٠٦٧٩٥
٠٦ بوسنه		٠٦٥٠٠٠٠
		٥٠٩٦٨٦٩

(جزایر)

	٥٠٩٦٨٦٩
٠٧ جزایر بحر سفید	٠٨٨٥٠٠٠
٠٨ قبرس	٠٦٠٠٠٠٠
٠٩ ذوالقدریه	٠٦٢٨٤٥٠
١٠ دیاربکر	١٢٠٠٦٦٠
١١ روم	٠٩٠٠٠٠٠
١٢ ارضروم	١٢١٤٦٠٠
١٣ شام	١٠٠٠٠٠٠
١٤ طرابلس شام	٠٨٠٠٠٠٠
١٥ حلب	٠٨١٧٧٧٢
١٦ رقه	٠٦٨١٠٥٦
١٧ قارص	٠٨٢٠٧٧٠
١٨ چلدر	٠٩٢٥٠٠٠
١٩ طربزون	٠٧٣٤٨٥٩
٢٠ کفه	٠٦٧٩٠٠٠
٢١ موصل	٠٦٨١٠٠٠
٢٢ وان	١١٣٢٢٠٩
٢٣ شهرزور	١١٠٠٠٠٠
	١٩٢١٦٥٧٨

سالیانه ایله اولان بیکلر بیکلکلردرکه بروجه آتی ذکر اولنور ·

٢٤ مصر	قراء میری واوقاف وکشوفیه والتزامات بلدیه لری واردر دفتردار ومقاطعه جیلر ومقابله جی ویدی بولکک اغالری واردر لوالری جرجه ابریم الواحات منفلوط سیوط بهنسا شرقیه غربیه منوفیه منصوریه قلیوبیه بحیره امانت دمیاط سالیانهٔ میرمیران کیسهٔ مصری ٤٨٧
٢٥ بغداد	سالیانه سی اون درت یوکدر
٢٦ یمن	زر القده امامر تغلبا ضبط ایدرلر لوالری مخا زبید صنعا تعز صعده کوکبان طویله مأرب عدن
٢٧ حبش	تیمار وزعامتی یوقدر اوچ سنه ده بر والیسی کیدر و ملکیت اوزره ضبط ایدرلر التزام دکلدر سالیانه سی اون بر یوک سکسمان بیک اقچه یه بالغ اولور مکهٔ مکرمه یی صکره دن جده سواکم الخالق

۲۸ بصره — مالکیت اوزره ضبط اولنورکن صکره دن ایالت اولدی خزینه دفترداری واردر سائر زعامت وچری بوقدر جمله اراضی والی یه التزامدر اون یوکه بالغ اولور

۲۹ لحسا — مالکیت اوزره تصرف اولنور بغداد والیسنه هدیه لری کلور وقدیمده ۸۸۰۰۰ آقچه سالیانه ایله میر میران کیدرکن صکره متغلبه ضبطنه کیردی

۳۰ جزایر غرب

۳۱ طرابلس غرب

۳۲ تونس

سالیانه ایله اولان بیکلر بیکلکلرک جمله محصولاتی جانب پادشاهیدن ضبط اولنوب بیکلر بیکیسنه وسنجاق بیکلرینه وقول طائفه سنه حاصل اولان مالندن سالیانه وعلوفه ویریلور .

لكن خاص ايله اولان ايالتلر اوچ بخش اولوب
بر بخشی خواص همايون و بر بخشی خواص وزرا
وميرميران وامرا و بر بخشی زعامت وتيماردر ٠

قانون ميرميران

بيكلر بيكيلرك قانونلری اول منوال اوزره در كه
قنغی بيكلر بيكيلك مقدم فتح اولمش ايسه
اول بيكلر بيكی سائرينه تقدم ايدر ٠ وهر قنغی
بيكلر بيكيلك كه عنايت اولنه انك دفتر معين
نه دكلو خاصی وار ايسه اكا متصرف اولور ٠ وسفر
همايون واقع اولدقده نه مقدار خاصلر تصرف
ايدر ايسه بش بيك اقچه ده بر مكمل جبه لوسی
اولوب اردنده بيراغن چكر ٠

ایکنجی فصل

هر بیکلر بیکیلکده نه دکلو سنجاق وار ایسه انلری وقانونلرینی بیان ایدر ·

ایالت روم ایلی [١]

اوچنجی فصل

هر سنجاغك ودفتر کتخدالقلرینك وتیمار دفتردارلقلرینك نه دکلو خاصلری وجبه لولری اولدوغن بیان ایدر ·

پاشا سنجاغی (صوفیه ومناستر)	١١٠٠٠٠٠	٢٢٠
لواء موره [٢]	٥٠٧٧٦٦	١٠١
« اسکندریه	٤٥٩٢٠٠	٠٩١
« یانیه	٤٦٠٢٦٠	٠٩٢
« ترحاله	٤٥٠٨٨٥	٠٩٠
« کوستندیل	٤٤٢٤٠٠	٠٨٨

[١] یکرمی درت سنجاقدر · دفتر کتخداسی وتیمار دفترداری وزعامتله یدی یورك بیکی واردر · صاغ قول وصول قولدر ·

[٢] صکره دن التی سنجاق ایله ایالت اولشدر کوردوس پاشا سنجاغی مستره قورون مانیا الابولی ایاموره

» اوخری	٤٣٥٢٩٩	٠٨٧
» دوقه کین	٢٠٧٥٠٠	٠٤١
» اولونیه	٢٢٩٠٠٠	٠٤٥
» ایلبصان	٢٠٠٩٦٣	٠٤٠
» سلانیك	٢٨٠٨٣٦	٠٥٦
» دلوینه	١٥٧١٣٢	٠٣١
» اسکوب	٢٤٥٠٠٠	٠٤٩
» ودین	٣٣٠٠٠٠	٠٦٦
» الاجه حصار	٢٠٢٩٩٠	٠٥٨
» پرزرین	٢٨١٦٤٦	٠٥٦
» وجترین مع پرشتنه	٢٠٥٠٠٠	٠٤١
» سلستره [٣]	٤٤٨٩٦٦	٠٨٩
» نیکبولی [»]	٤٠٠٠٠٠	٠٨٠
» چرمن [»]	٢٤٠٠٠٠	٠٤٨
» ویزه [»]	٢٢٤٤٦٥	٠٤٤
» قرق کلیسا [»]	٢٤٠٠٠٠	٠٤٨
» بندر واقکرمان [»] (بوجاق تاتارلغی)		

[٣] صکره اوزی وقلبرون وکیلی ایله طقوز سنجاق برایالت اولمشدر ٠

زعامت کتخداء دفتر	۰۰۸۱٤٤٦	۰۱٦
» دفتردار تیمار	۰۰۵۰۰۰۰	۰۱۰
» میریورکان ویزه	۰۰۵۲۰۰۰	۰۱۰
» یانبولی	۰۰۵۳٤۷۲	۰۱۰
» تکفور طاغی	۰۰۳۳٤۹٤	۰۰٦
» اوجه بولی	۰۰٦۰۰۰۰	۰۱۲
» سلانیك	۰۰٦۱۳۹۷	۰۱۲
» قوجاق	۰۰٤۰۰۰۰	۰۰۸
» نعل دوکن	۰۰۵۲۵۰۰	۰۱۰
» قپودان قواله	۰۰٤٤۱۱۲	۰۰۸
» میرو ینق	۰۰۸۱۵۵۳	۰۱٦
» یورکان کسریه	۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰

ایالت اناطولی [۱]

لواء کوتاهیه پاشا سنجاغی	۱۰۰۰۰۰۰	۲۰۰
» صاروخان خاص میرلواء	٦٤۰۰۰۰	۱۲۸

[۱] اون درت سنجاقدر . ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری وزعامتله درت مسلم بیکی واون یایا بیکی واردر ٭

لواء آيدين	٦١٣٤٦٥	١٢٢
« خداوندكار	٦١٨٠٧٩	١٢٣
« قسطمونى	٤٢٠٠٠٠	١٠٤
« منتشا	٥٥٠٨٠٠	٠٩٠
« بولى	٣٠٠٢٢٢	٠٦٠
« انقره	٢٦٤٣٨٠	٠٥٢
« قره حصار صاحب	٢٤٠٣٩٩	٠٤٨
« تكه ايلى	٣٢٨٠٠٠	٠٦٥
« كانغرى	٢٥٨٠٨٠	٠٥١
« حميد ايلى	٢٠٤٠٨١	٠٤٠
« سلطان اوكى	٢٥٠٠٠٠	٠٥٠
« قرەسى	٣٠٠٠٠٠	٠٦٠
زعامت كتخدا	١٠٠٩١٢	٠٢٠
دفتردار تيمار	٠٩٠٥٩٦	٠١٨
	٦٠٧٨٨١٤	١٢١٠

منسوخ اولان مير مسلمان صاروخان
وآيدين وخداوندكار ومنتشا وبيغا
وقوجه ايلى وسلطان اوكى وقرەسى زعامتى ٠٥٢٠٠
مير مسلمان قسطمونى وبولى وانقره

وکانغری زعامتی	٦٦٧٠٠
میر مسلمان کوتاهیه وقره حصار وحمید زعامتی	٦٠٠٠٠
میر مسلمان تکه وعلائیه	٧٦٠٠٠
زعامت میر پیادکان کوتاهیه	٨٠٤٥٠
« صاروخان	٧٥٦٩٠
« خداوندکار	٧٦٨٩٠
« منتشا	٨٠٨٧
« بولی	٧١٣٨٤
« انقره	٧٢٤٤٤
« قره حصار	٨٢٦٦٠
« حمید	٨٠٣٧٢
« سلطان اوکی	٦٥٠٠٤
« قره سی	٤٠٥٠٠
« بیغا	٤٠٠٠٠
« صغله (ترسانه امینلری خاصیدر)	

ایالت قرمان یدی سنجاغی خزینه دفترداری

ودفترکتخداسی وتیمار دفترداری واردر

لواء قونيه پاشا سنجاغى	٦٦٠٠٧٤	١٣٢
» نيكده خاص ميرلوا	٣٥٠٠٠٠	٧٥
» آقسراى	٣٠٥٠٠٠	٦١
» بكشهرى	٢٩٠٠٠٠	٥٨
» قيرشهرى	٢٦٧٥٤٠	٥٣
» قيصريه	٢٥٠٠٠٠	٥٠
» آقشهر	١٩٠٥٠٠	٤٨
خاص دفتردار خزينه	٠٦٥٠٠٠	١٣
زعامت كتخدا	٠٦٥٠٠٠	١٣
» دفتردار تيمار	٠٦٥٠٠٠	١٣
	٢٥٠٨١١٠	٥١١

ايالت بوسنه سكز سنجاقدر خزينه دفتردارى ودفتر كتخداسى واردر

لواء بوسنه پاشا سنجاغى	٦٥٠٠٠٠	١٣٠
» كليس خاص ميرلوا	٦٤٢٥٠٠	١٢٨
» هرسك	٤١٠٥١٥	٠٨٢
» ازورنيق	٢٤٥٧٩٣	٠٤٩
» پوژه‌غه	٦١٦٢٣٦	١٢٣
» زاچنه وچرنيك	١٧٠٠٠٠	٠٣٤

« کرقه	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« راهویچه	١٨٠٠٠٠	٣٦
خزینه دفترداری	٠٨٥٥٣٠	١٧
زعامت کتخدا	٠٤٦٠٠٠	٠٩
	٣٢٤٦٥٧٤	٦٤٨

ایالت بدون یکرمی سنجاقدر خزینه دفترداری ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر

لواء بدون پاشاسنجاغی	٨٨٠٠٠٠	١٧٦
« سمندره خاص میرلوا	٥٤٠٢٦٠	١٠٨
« پچوی	٤٠٠٠٠٠	٨٠
« استونی بلغراد	٣٦٠٠٠٠	٧٢
« اوسك	٣٢٠٠٠٠	٦٤
« مهاج	٢٩٢٠٠٠	٥٨
« استرغون	٢١٠٠٠٠	٤٢
« سرم	٢٩٩٦٧٥	٥٨
« شمونطورنیه	٢٤٠٠٠٠	٤٨
« سکسار	٢٣٤٦٥٦	٤٦
« اکری و قانیژه [١]	٧٤٦٠٠٠	١٤٩

[١] صکره‌دن یدی لوا ایله اکری ایالتی اولمشدر اکری صولنق سکدین حطوان فلاك سیحان

لواء صولنق	»	٤٠٠٠٠٠	٨٠
» سكدين	»	٣٤٠٠٠٠	٦٨
» حطوان	»	٢٨٩٦٦٤	٥٧
» فلك	»	٣٠٠٠٠٠	٦٠
» سجان	»	٢٤٠٢٩٠	٤٨
» سكتوار	[١]	٦١٦٢٣٣	١٢٣
» قوپان	»	٢٣٠٠٠٠	٤٦
» نويغراد	[٢]	٢٣٣٠٠٠	٤٦
خاص دفتردار خزينه		١٠٥٢٢٠	٢١
زعامت كتخدا		١٠٣٢٤٠	٢٠
» دفتردار تيمار		٠٧١٨٦٩	١٤
		٧٦٥٣٠٢٥	١٤٢٥

[١] صكره قنيژه افرازايله يدى سنجاق برايالت اولشدر قنيژه سكتوار قوپان والبوه شيقلوس نداژ بلاطون

[٢] اويوار فتحنده بدى لوا برايالت تشكيل اولنشدر ٠ اويوار نويغراد لتره لوه هولوق بوقاق سقسغراد

(ايالت)

ایالت طمشوار آلتی سنجاقدر خزینه دفترداری
ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر

لواء طمشوار پاشاسنجاغی [۱]		٨٠٦٧٩٥	١٦١
« کوله	خاص میرلوا	٢٩٨٩٤١	٥٩
« موداوه		٢٦٠٠٨٠	٥٢
« لیبوه		٢١٠٠٠٠	٤٢
« چنات		٢٠٧٧٩٢	٤١
« یانوه [۲]		١٩٢٤٢٠	٣٨
	خاص دفتردار خزینه	١١٠٠٠٠	٢٢
	زعامت کتخدا	٠٦٤٨٨٠	١٢
	دفتردار تیمار	٠٦٠٠٠٠	١٢
		٢٢١٠٩٠٨	٤٤٢

[۱] صکره فتح اولنوب علاوه قلنان دیکر بش لوا ایله مجموعی اون بر سنجاق اولمشدر شبش لوغوش فاجاص اراد بشکلك

[۲] صکره‌دن افرازایله یدی لوا واراد ایالتی اولمشدر واراد یانوه صلانته دبرچین خالماش سکتوی پایمز

ایالت جزایر بحر سفید [*] اون اوچ سنجاقدر اوچی سالیانه ایله در دفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر

لواء کلیبولی پاشا سنجاغی		٨٨٥٠٠٠	١٧٧
« اغریبوز	[١] خاص میرلوا	٤٤٠٠٠٠	٨٨
« اینه بختی	[١]	٣٠٠٠٠٠	٦٠
« قارلی ایلی	[١]	٢٦٤٤٣٧	٥٣
« مستره	[٢]	٢١٩٠٠٠	٤٠
« ردوس	[٣]	٢٧٧٠٠٠	٥٥
« مدللو	[١]	٢٤٠٠٠٠	٤٨
« قوجه ایلی	[١]	٢٣٦٥٢٦	٤٧
« بیغا	[١]	٢١٣٠٨٨	٤٢
« صغله وصغه جق	[٤]	٣٠٠٠٨٢	٦٠

---

[*] قپودان دریا ایالتی ٣٣٧٥١٣٣

[١] برکمی ایله اشر

[٢] برکمی وبریدك ایله اشر

[٣] برکمی ومیریدن درت قالیون ایله

[٤] ترسانه کتخداسنه خاص اولشدر

		سـاقز } سالیانه ایله [١] نقشـه } اولان مهدیه } لوالر
	٣٣٧٥١٣٣	
١٧	٠٨٨٣٩٠	زعامت کتخداء دفتر
١٢	٠٦٢٠٧٧	« دفتردار تیمار
٧٠٥	٣٥٢٥٦٠٠	

ایالت قبرس سکز سنجاقدر اوچی سالیانه ایله در خزینه دفترداری ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر

١٢٠	٦٠٠٠٠٠	لواء لفقوشه پاشاسنجاغی [٢]
٥٤	٢٧٠٠٠٠	« ایج ایل قرهیه دخی اشر
٥٢	٢٦٠٢٩٩	« سیس «
٥٠	٢٥٠٠٠٠	« علائیه «
٤٩	٢٤٦٠٠٠	« طرسوس «

[١] کرینه باقی ماغوسه دکرمنلك ایلماوره سلانیك دمیاط اسکندریه لمنی لوالریدخی صکره دریا قلمنه ملحق اولوب بکرمی قدر امرا برکمی ایله دریایه اشرلر ایدی

[٢] برکمی وبریدك ایله اشر

« کرینه باقی ماغوسه سالیانه ایله در

خاص دفتردار خزینه	١٢٠٠٠٠	٢٤
زعامت کتخدای دفتر	٠٨٢٠٠٠	١٦
« دفتردار تیمار	٠٧٠٠٠٠	١٤
	١٨٩٨٢٩٩	٣٧٩

ایالت ذوالقدریه بش سنجاغی ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر

لواء مرعش پاشا سنجاغی	٦٢٨٤٥٠	١٢٥
« ملاطیه خاص میرلوا	٥٠٠٠٠٠	١٠٠
« عینتاب	٢٤٥١٣٠	٤٩
« قارص ذوالقدریه	٢٠٥٣٠٠	٤١
« صمیصاد	٢٠٠٠٠٠	٤٠
زعامت کتخدا	٠٨٠٧٣١	١٦
« دفتردار تیمار	٠٦٠٢٤٦	١٢
	١٩١٩٨٥٧	٣٨٣

ایالت روم یدی سنجاقدر دفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر

لواء سیواس پاشا سنجاغی	٩٠٠٠٠٠	١٨٠

(لواء اماسیه)

لواء اماسيه خاص	٣٠٠٠٠٠	٦٠
« چورم	٣٥٥٣٠٠	٧٠
« بوزاوق	٣٠٠٢٧٥	٦٠
« ديوريكى	٢٥٠٣٦٢	٥٠
« جانيك	٢٠٠٧٢٥	٤٠
« عربكير	٢١٠٠٠٠	٤٢
زعامت كتخدا	٠٨٠٢٠٠	١٦
« دفتردار تيمار	٠٦٢٥٥٨	١٢
	٢٦٥٩٤٢٠	٥٣١

ايالت ارضروم اون سنجاقدر خزينه دفتردارى ودفتركتخداسى واردر

لواء ارضروم پاشا سنجاغى	١٢١٤٦٠٠	٢٤٢
« قره حصار شرقى خاص ميرلوا	٣٢٠٠٠٠	٦٤
« كيغى	٣٠٠٠٠٠	٦٠
« خنس	٢٨١٤٤٠	٥٦
« پاسين عليا	٢٧٠٤٠٠	٥٤
« ملازكرد	١٠٠٠٠٠	٢٠
« تكمان	١٦٤٩٢٩	٣٢

لواء قیزاوجان	٢٠٠٧٠٢	٤٠
« اسپر	٣٠٠٠٠٠	٦٠
« طورتوم	٢٩٧٠٠٠	٥٩
« مجنکرد یا پاسین سفلی [١]	٢٤٠٠٠٠	٤٨
« ماهروان	٢٠٣٠٠٠	٤٠
خاص دفتردار خزینه	١٤٢٩٨٥	٢٨
زعامت کتخدا	١٥١٠٠٠	٣٠
« دفتردار تیمار	٠٦٠٠٠٠	١٢
	٤٠٠٣٢٥٦	٨٠٠

ایالت شام اون بر سنجاقدر اوچی سالیانه در آنلرده زعامت و تیمار یوقدر

لواء دمشق پاشا سنجاغی	١٠٠٠٠٠٠	٢٠٠
« قدس شریف	٢٥٠٤٨٥	٥٠
« غزه	٢ ٨٣٢٨	٤١
« صفد	٣٦٣٨٠٠	٧٤
« نابلس	٢٩٦٤٥٥	٥٩
« عجلون	٢٦١٠٠٠	٥٢

[١] بعضا جلدر ایالتنه بعضا قرصه ملحق اولور

(لواء جون)

لواء لجون ٢٠٠٠٠٠ ٤٠

» بقاع (عربان امراسى دخى واردر)

» عكه ٠٠

» تدمر صيدا مع بيروت | ساليانه ايله
» كرك مع شوبك |

خاص دفتردار خزينه ١٤٠٣٣٥ ٢٨

زعامت كتخداى دفتر ١٣٠٠٠٠ ٢٦

» دفتردار تيمار ٠٧٤٠٠٠ ١٤

٢٩٣٤٤٠٣ ٥٨٤

ايالت طرابلس شام بش سنجاغى خزينه دفتردارى ودفتر كتخداسى وتيمار دفتردارى واردر .

لواء طرابلس پاشا سنجاغى ٨٠٠٠٠٠ ١٦٠

» حما خاص ميرلوا ٣٩٤٠٣٦ ٧٨

» حمص ٢٢٠٢٩٩ ٤٤

» سلميه ٢١٩٠٠٠ ٤٣

» جبليه [١] ٢١٤١٨٠ ٤٢

خاص دفتردار خزينه ١١٣٠٠٠ ٢٢

---

[١] طاغلرايچنده غيرمسلم بيكلر واردر .

زعامت كتخدا	٠٩٤٨٢٠	١٢
« دفتردار تيمار	٠٦١٠٠٠	١٢
	٢٠٨٦٣٣٥	٤١٣

ايالت حلب يدى زعامت وتيمارلو سنجاقدر ايكى سنجاغى دخى سااليانه ايله اولمغين رفع اولوب التزامه ويرلمشدر خزينه دفتردارى ودفتر كتخداسى وتيمار دفتردارى واردر ·

لواء حلب پاشا سنجاغى	٠٨١٧٧٧٢	١٦٣
« ادنه [١] خاص ميرلوا	١٠٠٠٩٩٥	٢٠٠
« اكراد كليس	٥٢٢٨٦٧	١٠٤
« بيره جك [٢]	٢٩٥٢٣٨	٥٩
« عزيز	٢٨٠٠٠٠	٥٦
« معره	٢٣٠٠٠٠	٤٦
« باليس	٢٢٠٠٠٠	٤٤
« تركمان حلب وعزاز	سااليانه ايله ايدى	
« منبج مع مضيق		

[١] حاكم صكره دن ايالت اولمشدر ·
[٢] صكره رقه ايالتنه نقل اولنمشدر ·

(خاص)

خاص دفتردار خزینه	١٢٧١٢٦	٢٥
زعامت کتخدا	١٠٠٩٣٩	٢٠
« دفتردار تیمار	٨١١٤٦	١٦
	٣٦٧٦٠٨٣	٧٣٣

ایالت قارص آلتی سنجاقدر حین فتحنده قارص سنجاغنه ارضرومدن پاسین سنجاغی الحاق اولنوب بیکلر بیکیلك اولمشدر دفتر کتخداسی وتیمار دفترداری یوقدر بالکز الای بیکی وچری باشیسی واردر ٠

لواء قارص مع پاسین پاشا سنجاغی	٨٢٠٧٧٠	١٦٤
« اردهان کوجك خاص میرلوا	٣٩٥٩٠٠	٧٩
« خجوان	٢٥٣٥٠٠	٥٠
« زاروشاد	٢٤٠٠٠٠	٤٨
« کچوان	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« قغزمان مع شوره کل	٣٠٠٠٠٠	٦٠
	٢٢١٠١٧٠	٤٤١

ایالت چلدر اون اوچ سنجاقدر کتخداسی ودفترداری یوقدر درت سنجاغی یورتلق اجاقلق وملکیت

طريقيله تصرف اولنور .

لواء چلدر	پاشا سنجاغی	٩٢٥٠٠٠	١٨٥
« اولتی		٢٠٠٠١٧	٤٠
« خرتوس		٢٠٠٥٠٠	٤٠
« اردنوج [١]		٢٨٠٠٠٠	٥٦
« اردهان بزرك طاوسكر		٣٠٠٠٠٠	٦٠
« خجرك	كوله	٣٦٥٠٠٠	٧٣
« پوستخو	اخسخه	٢٠٦٥٠٠	٤١
« ماجخيل	اخلكلك	٢٠٣٢٢٩	٤٠
« اجاره	ترالت	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« پنبك	جرجر	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« پرتكرك	يورتلق	٤٦٢١٩٠	٩٢
(لوانه	واوجاقلق	٠٦٥٠٠٠	١٣
(نصف لوانه	وملكيت	٣٠٠٠٠٠	٦٠
« شوشاد	اوزره	٦٥٦٠٠٨	١٣١
		٤٥٦٣٤٤٤	٩١١

[١] صكره دن علاوهٔ فتح

ايالت طربزون طربزون وباطوم سنجاقاری بریکدرلوب

(وكمشخانه)

وکمشخانه ایله ماچقه الحاق اولنوب بربیکلر بیکیلك اولمشدر بشقه تابع سنجاغی یوقدر دفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر .

لواء طربزون	٧٣٤٨٥٩	١٤٦
» وباطوم مع کونیه	....	..
زعامت کتخدای دفتر	٣٠٠٠٠٠	٦٠
» دفتردار تیمار	٤٠٢٩٩	٠٨
	١٠٧٥١٥٨	٢١٤

ایالت کفه دفترداری واردر ٦٧٩٠٠٠

ایالت دیاربکر اون بر عثمانلو سنجاغی وسکز اکراد بیکی سنجاغی وبش حکومتدر . بوسکز اکراد سنجاغی حین فتحده کرچه سنجاق طریقیله ویرلشدر وسنجاق اعتبار اولنور لکن یوردلق واوجاقلق اوزره اولوب عزل ونصب قبول ایتمزلر فوت اولدقده والی عرضیله اوغللرینه ویرلور خارجه ویرلمز لکن سنجاقلرکبی ابواب محصولاتی تحریر دفتر اولنور ایچنده زعامت واردر سفر اولدقده زعما وارباب تیماری والای بیکیسی ایله سنجاق بیکی سائر سنجاقلرکبی بیکلر بیکیسی ایله قونوب کوچوب

بيراغى آلتنده سفر خدمتن ادا ايدرلر فرمان اولان خدمتلرى ايسه سنجاغى اوزرنده ويا قربنده ويرلور اما حكومت تحرير اولنمامشدر ايچنده زعامت وتيمار يوقدر حاكملرى ملكيت اوزره ضبط وتصرف ايدرلر مفروز القلم ومقطوع القدم اولوب ابواب محصولاتى هرنه ايسه كندولر متصرفلردر.

لواء آمد پاشا سنجاغى	١٢٠٠٦٦٠	٢٤٠
« خربوت خاص ميرلوا	٢١٩٩٩٠	٤٣
« ارغنى	٢٠٠٥١٥	٤٠
« سيورك	٢٠٣٢٤٣	٤٠
« نصيبين	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« حسنكيف	٢٠٣٩٥٥	٤٠
« چمشكزك	٣٣٤٢٢٣	٦٦
« سعرد	٢٢٣٧٧٢	٤٤
« مفارقين خاص ميرلوا	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« اكچه قلعه	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« سنجار وخابور	١٢٧٩٩٩	٢٠

(لواء)

لواء صغمان	[١]	٣٦٩٠٥٧	٧٣
« قولب	[١]	١٦٦٦٦٨	٣٣
« مهرانى	[١]	١٩٤٥١٧	٣٨
« ترجيل	[١]	٤٤٥٢٠٠	٨٩
« اتاق	[١]	٤٤٧٣٠٠	٨٩
« پرتك	[١]	٣٨٠٠٠٠	٧٦
« چپاقچور	[١]	٣٧٠٠٠٠	٧٤
« چرميك	[١]	٢٩٤٠٠٠	٥٨
حكومت جزيره	[٢]	٤٢٧٩٠٠	٨٥
« اكيل	[٢]	٩٦٧٥٠	١٩
« كيخ	[٢]	٢٧٨٣٤٧	٥٥
« پالو	[٢]	١٠٠٠٠٠	٢٠
« خزو		٤٢٧٩٠٠	٨٥
« دفتردار خزينه		١٤٠٤٠٠	٢٨
زعامت كتخدا		١٠٠٩٠٠	٢٠
« دفتردار تيمار		٨٠٠٠٠	١٦
		٧٦٢٥٢٩١	١٥١١

[١] يورتلق طريقيله تصرف اولنان اكراد سنجاقلرى
[٢] مفروز القلم اولان حكومتلردر كه آنلره جناب يازيلمور

ايالت رقه يدى سنجاقدر رقه ورها بربكدرلوب بيكار بيكيلك اولمشــدر .

لواء رها يا اورفه پاشا سنجاغى	٦٨٠٠٥١	١٣٦
« جماسه خاص ميرلوا	٢٥٥١٢٢	٥١
« خابور (ديار بكره نقل اولنمشدر)		
« ديرزهبه	٢٨٠٠٠٠	٥٦
« بنى ربيعه	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« سروج	١٠٠٠٠٠	٢٠
« عنه [١]	٢٨٢٢١٥	٥٦
	١٧٩٧٣٣٧	٣٥٩

ايالت موصل آلتى سنجاقدر

لواء موصل پاشا سنجاغى	٦٨١٠٠٠	١٣٨
« باجوانلو خاص ميرلوا	٢١٥٠٠٠	٤٣
« تكريت	٢١٧٢٨٤	٤٣
« اسكى موصل	٠٠٠٠٠٠	٠٠
« هورن هرويانه	٢٠٠٠٠٠	٤٠

[١] صكره بغداده نقل اولمشــدر .

« بانه	۲۰۰۰۰۰	٤۰
	۱٥۱۳۲۸٤	۳۰٤

ایالت وان اون اوچ سنجاغی ودفترکتخداسی وتیمار دفترداری واردر ملکیت اوزره برحکومت دخی واردر

لواء وان پاشاسنجاغی	۱۱۳۲۲۰۹	۲۳٦
« عادلجواز خاص میرلوا	٤٥۰۳٤٦	۹۰
« ارجیش	۳۰۰۰۰۰	٦۰
« موش	۲۱۰۰۰۰	٤۲
« پارکری	۲۰۰۰۰۰	٤۰
« کارکار مع مکس [۱]	۳۰۰۰۰۰	٦۰
« کسانی	۱٦۲۲۱٥	۳۲
« اسیابرد	۲۰۰۰۰۰	٤۰
« اغاکس	۲٥۰۰۰۰	٥۰
« اکراد بنی قطور	۲۷۰۰۰۰	٥٤
« قلعهٔ بایزید مع الشکرد	۲۸۰٤٤۰	٥٦
« بردع	۲۰۰۰۰۰	٤۰

[۱] بروجه تخمین

» اوه‌جق	٣٨٥٠٠٠	٧٧
حکومت بدلیس		
زعامت کتخدای دفتر	٦٠٩٩٩	١٢
» دفتردار تیمار	٥٣٨٧٥	١٠
	٤٤٥٤٩٧٥	٨٨٨

ایالت شهرزور یکرمی سنجاغی و دفتر کتخداسی و تیمار دفترداری وحکومت وجهله برسنجاغی واردر صکره‌دن اوتوزایکی سنجاغه ابلاغ اولنمشدر [١]

لواء سروچك خاص میرمیران ١١٠٠٠٠٠
» اربیل » عجور
» کساف » بنکوله

[١] کرکوك سروچك اربیل شمامك زنکنه چبغان شهر بازار شهرزور جنکوله قزلجه جبل انجیران هزارمرد آلان دولجوران مرکاوه رودین حریر کوی بیل اوطاری سیدبورنجین عجور ابرمان داوران باف برند بلقاص اوشنی قلعهٔ غازی قران مهروان شمیران

(شهر بازار)

« شهربازار « برمان

« جبل حمرین « ماوران

« هزارمرد « باف

« دوبلجوزان « برند

« مرکاوه « بلقاص

« حریرمعرودین « اوشنی

« بیل وطاری « قلعهٔ غازی کشان

« سید بورنجین حکومت مهربان

وان ودیاربکر وشهرزور ایالتلرنده بعض میر عشیرتلر واردر . لکن سنجاق بیکی حکمنده اولمیوب زعما مقامنده درت یوزی متجاوزدر طبل وعلم صاحبی دکلدر . سنجاغی بیکلریله سفره اشرلر . فوت اولدقده متصرف اولدیغی تیمارایله میر عشیرتلکی اوغلنه واوغلی یوغیسه اقرباسنه ویرلور منقرض اولدقده سائر زعامت کبی خارجه دخی ویرلور .

ایالت بغداد اون سکز سنجاقدر خزینه دفترداری ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری ویدی سنجاغنده

سائر ممالك كبی زعامت وتيمار واردر كه ارض مملكت عد اولنور ·

لواء بغداد ساليانهٔ ميرميران	١٤٠٠٠٠٠	٢٨٠
« حله [١] خاص ميرلوا	٩٥١٦٦٣	١٩٠
« زنكی آباد	٢٧٠٠٠٠	٥٤
« جوازر	٢٢٠٠٠٠	٤٤
« رماحيه	٤٤٥٠٠٠	٨٩
« جنكوله	٢٠٠٠٠٠	٤٠
« قره طاغ [١]	٨٠٠١٠٨	١٦٠
	٤٢٨٦٧٧١	٨٥٧

بوندن بشقه اون بر سنجاق كه ارض خاليهٔ عراقدر زعامت وتيمار يوقدر· انجق سنجاق بيكلری خاصی واردر · بعض قرا ومزارع بروجه تخمين ويرلمشدر · برتابع ملكيت وجهله حكومت دخی واردر

لواء درتنك	بروجه تخمين	٣٢٠٠٠٠
« سماوات		٢٥٥٠٠٠

[١] بروجه حكومت

(بيات)

« بيات	٢٥٠٠٠٠
« درنه	٤٠٦٣٣١
« ده بالا	٢٦٠٠٠٠
« واسط	٢٢٠٠٠٠
« كرند	٢٣٩٢٦٠
« تيمور قپو	٢٠٠٠٠٠
« قرانيه	٢٠٠٠٠٠
« كيلان	٢٠٠٠٠٠
« آل صايح	٢٠٠٠٠٠
حكومت عماديه بروجه ملكيت	
خاص دفتردار خزينه	١١٠٠٠٠
زعامت كتخدا	١٠٠٠٠٠
« دفتردار تيمار	٨٠٠٠٠

※ سنجاق بيكلرينك قانونلرى ※

هر قنغى بيكك خاصى زياده ايسه مادوننه تقدم وتصدرايدر . مكر وزير اوله ابتداء سنجاق ايكى يوز بيك اقچه ايله‌در . صكره سفرلرده اوغور همايونده خدمتى مشاهده اولندقجه ترقى ويرلور . قانونلرى

استحقاقنه کوره بیکدن یوز اقچه‌یه دك خدمتنه کوره
زیاده دخی ویریلور . لکن عتبهٔ علیاده اولان اغالر
سنجاغه چیقدقده ابتدادن ایکی یوز بیك اقچه‌دن
زیاده ایله ویریلور . هر برینك قانونلری متفاوتدر مثلا
یکیچری اغاسی بشیوز بیك اقچه ایله نشانجی وقپو
دفتردارلری ومیرعلم دردت یوزاللی بیك قپوجی باشیلر
وامیراخور کبیر دردت یوز بیك چاشنکیر باشی
وچاقرجی باشی ومتفرقه باشی اوچ یوزاللی بیك کوچك
میراخور اوچ یوز اوتوز بیك وسپاهی اوغلانلری
اغاسی اوچ یوز بیك وسلحدار باشی ایکی یوز سکسان بیك
صاغ علوفه‌جی اغاسی وسکبان باشی ودفتر کتخدالری
وتیمار دفتردارلری ویایابیکلری وزعامتی اللی بیکدن
زیاده اولانلر سنجاغه چیقدقده ایکی یوز بیك اقچه ایله
چیقار . برسنجاق محلول اولدقده استحقاقی احاطه
ایتمیان بیکه عنایت اولنسه زیاده قالان خاصلری
موقوفکدر . یکیچریلکدن ویولکدن تیماره
چیقانلره اول مقوله زیاده خاصلردن تیمار طریقیله
ویریلور لکن مستحق سنجاق بیکی اولدقده کیرو
خاص اولوب اول معزوللره دوشندن ویریلور

وسنجاق بکلری سفر همایونده ندکلو خاصله سنجاق تصرف ایدرایسه هر بش بیکده برمکمل جبه‌لو و یرر ·

مثلا ایکییوز بیك ایله سنجاق تصرف ایدن ادنا پایه‌لو بیك یکرمی جبه‌لو و یرر بش یوز بیك ایله سنجاق تصرف ایدن میرلوا یوز جبه‌لو و یرر کذا وکذا هر بش بیکده برمکمل جبه‌لوسی اولور اکرپاشا ومیرلوا

(دردنجی فصل)

هر بکلربکیلك قاچ قلیجدر وجمله عسکری نه‌مقدار اولور وهر سنجاقده نه دکلو تیمار وزعامت واردر آنلری تفصیل ایدر ·

ایالت روم ایلی جمله سنجاقلرده اولان زعامت وتیمار ٩٢٧٤ قلیجدر طقوزیوزاون دردی زعامت ماعداسی تذکره‌لو وتذکره‌سز تیماردر · زعمایه بش بیکده برجبه‌لو وارباب تیماره اوچ بیکده برجبه‌لو اولور تیماری اون بیکدن زیاده اولنلر زعامتـه وارنجه اوچ جبه‌لو ویرر بومنوال اوزره جمله روم ایلی ایالتنده اولان زعما وارباب تیمارك قانون اوزره جبه‌لولری

٢٠٢٠٠ نفر اولور · میرمیران وسنجاق بیکلری ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری که بش بیکده برجبه‌لو ویررلر آنلردخی بیك بشیوز نفراولور · بوتقدیرجه روم ایلی عسکری قانون اوزره جبه‌لولریله اوتوز اوچبیك مقداری اولور · حاصللری بش یوز آلتمش سکز یوك الی یدی بیك اقچه‌در هرسنجاغك تیمار وزعامتی نه مقدارده ذکر اولنور [١]

	زعامت	تیمار
« پاشاسنجاغی	٢٣٧	١٧٨٨
« موره	١٠٠	٦٠٠
« اسکندریه	٤٩	٢٠٥
« یانیه	٦٢	٣٤٥
« ترحاله	٣٦	٤٣٩
« کوستندیل	٤٨	١٠١٧
« اوخری	٦٠	٣٤٢

[١] صکره‌دن تشکیل اولنان اوزی ایالتنده زعامت ١٨٨ تیمار ١١٨٨ وخاص میرمیران ٩٨٨٠٠٠ اقچه‌در دفترداری یوقدر ·

(دوقه کن)

« دوقه کن	١٠	٠٥٣
« اولونیه	٣٨	٤٧٦
« ایلبصان	١٨	١٣٨
« سلانیك	٣٥	٢٦٢
« دلوینه	٢٤	١٢٥
« اسکوب	٢٠	٣٤٤
« ودین	١٢	١٩٥
« الاجه حصار	٢٧	٥٠٩
« پرزرین	١٧	٢٢٥
« وپچترین	١٠	٣٠٣
« سلستره	١٠	٤٢٣
« نیکبولی	٦٠	٣٤٤
« چرمن	٢٠	١٣٠
« ویزه	٢٠	٠٧٩
« قرق کلیسا	١١	٠١٨
« بنادر	٩١٤	٨٣٦٠
« آقکرمان		٩١٤
		٩٢٧٤

یورکان ویزه اوجاق	...
« یانبولی	...
« تکفورطاغی	٣٢٣
« اوقجه بولی	٠٨٨
« سلانیك	٤٠١
« قوجاجق	١٦٨
« نعلدوکن	٣١٤
« یورکان اوجاقلری جمعا	١٢٩٤
« وینق	...
مسلمان قزلجه	٣٠٠
« چرمن	٣٥١
« ویزه	١٧٠
« چنکانه	١٩٨
« جمعا مسلمان اوجاقلری	١٠١٩

دفتر پادشاهیده یورك ومسلم قید اولنانلرك اوتوز نفری براوجاق که بش نفری بنوبت اشکنجی یکرمی بش نفری یماق اولوب سفر اولدقده بنوبت اشکنجی

یماقلری اولنلردن عوارض دیوانیه مقابله سنده اللبشر الچه خرجلق آلوب سفر ایدرلر . سفر اولمادوغی زمانده نسنه آلمازلر بنوبت سفره اشنلر اول سنه عادت اغنام ویرمزلر بو طائفه شویله‌درکه سفرلرده سپاهی دخی اولورسه ینه یورکلکدن خلاص اولماز . مسلمره بر چفتلك مقداری یر ویرلمشدر . چفتلکده حاصل اولان کندو ترکه سنك عشر رسمی تیمارقید اولنمشدر . بنوبتلوسی اول تیمارك محصولن آلوب سفره کیدر وبونلرك خدمتی طوب چکوب ویول تطهیر ایدوب عسکره ذخیره کترمکدر وبومقوله خدمتلرله استخدام اولنورلر بو خدمتلر بونلر یدیله کورلوب زعما وارباب تیماره آنجق جنك وقتال خدمتی تکلیف اولنور .

ایالت اناطولی ۷۳۱۱ قلیجدر یوز طقسان بشی زعامت ماعداسی تذکره‌لو وتذکره‌سز تیماردر . طقوز بیك یدی یوز نفر جبه‌لولری اولور امرا وزعما وارباب تیمار قانون اوزره جبه‌لولر یله اون یدی بیك مقداری

عسكر اولوب بو عسكر طائفه سنك سنوى حاصلارى اوچ يوز يتمش اوچ كره يوز بيك واون بيك يدى يوز اوتوز اقچه اولور هر سنجاغك زعامت وتيمارى على التفصيل بيان اولنور .

لواء كوتاهيه		٢٩	٩٧٥
« صاروخان		١٥	٦٧٤
« آيدين		١٩	٩٧٢
« خداوندكار		٣٢	١٠٠٥
« قسطمونى		٢٤	٥٧٠
« منتشا	[١]	٠٢	٢٨١
« بولى	[١]	١٤	٥٥١
« انقره		١٠	٢٥٧
« قره حصار		١٥	٦١٥
« تكه ايلى	[١]	٠٧	٢٥٧
« كانغرى		٠٧	٢٩٢
« حميد ايلى		٠٩	٥٨٥
« سلطان اوكى		٠٧	٢٤٢

[١] كاه بركى ايله دريابه اشر

لواء قره سی ۰۷ ۲٤۰

۱۹۵ ۷۱٦٦

۱۹۵

۷۳۱۱

اناطولیده پیاده ومسلم طائفه سی وار ایدی که جمله سفرلرده بو بلوسی آلتی بیك طقوز یوز نفر اولوب یماقلریله بکری آلتی بیك بشیوز نفر ایدی · بیکلری نوبتلولرین سفره اخراج ایدوب طوپ چکمکده و یول آچمقده وذخیره کتورمکده خدمت ایدرلردی · روم ایلنده اولدیغی اوزره بونلرك دخی مسلم اوجاغنك چفتلکلرنده حاصل اولان ترکه‌نك عشر رسمن اول اوجاقده نوبتلو اولان یایا ومسلم آلوب سفر خدمتن ادا ایدرلردی · شمدیکی حالده یایا ومسلم طائفه سی رفع اولنوب جمله سی رعایا قید اولنمشدر · وچفتلکلری زعامت وتیمار باغلانوب حالا زعما وارباب تیماری قپودان پاشا ایله دریا سفرینه مأمورلردر · بونلردن ماعدا بیك ایکیوز سکسان نفر جانبازان وعزبان طائفه سی دخی

واردی . اون نفرده بری سفر نوبتی خدمتن ادا ایدوب یوز یکرمی سکز نفر سفره اشرلردی . حالا منسوخ اولوب چفتلکلری تیماره قید اولنمشدر . هر سنجاقده نه دکلو چفتلك منسوخ اولوب زعامت وتیمارو یرلدوکی بیان اولنور .

منسوخات

	تیمار	زعامت
کوتاهیه	٨٧	٧٨
صاروخان	١٩	٢٨
آیدین	٠٩	٣٥
خداوندکار	٤٤	٤٢
قسطمونی	٠٩	٢٦
منتشا	١٩	١٩
بولی	٣٤	٤٦
آنقره	٣٨	٣٧
قره حصار	٣٨	٣١
تکه	٣٥	٣٧
کانغری	٠٣	١٣

حميد	٨٢	٥٦
سلطان اوكی	٠٦	١٦
قره سی	٠٤	٠٦
قوجه ايلی	٠٩	٣٥
بيغا	١٣	٣٥
صغله	٠٩	٢٦
علائيه	٠٧	٠٧
	٤٦٥	٥٧٤

ايالت قرمان ١٦٢٠ قليجدر . يوزاون آلتيسی زعامت ماعداسی تذكره لو وتذكره سز تيماردر امرا وزعما وار باب تيمار قانون اوزره جبه لولريله درت بيك آلتی يوز مقداری عسكر اولور . سنوی حاصلاری يوز سكز كره يوز بيك دخی يوز يتمش بش آقچه اولور . زعامت وتيمارلری هر سنجاقده نه وجهله اولديغی بيان اولنور .

لواء قونيه	٢٨	٣١٢
« نيكده	١٤	٢٥٥

« اقسرای	١٤	٢٢٨
« بکشهری	١٢	٢٤٤
« قیرشهری	١٧	١٣٣
« قیصریه	١٢	٢٠٠
« آقشهر	١٩	١٣٢
	١١٦	١٥٠٤
		١١٦
		١٦٢٠

ایالت بوسنه اوچ یوز سکسان طقوز قلعه‌در ·
اوچ بیك مقداری عسکراولور حاصلاری یوز یکرمی
ایکی یوك اون اوچ بیك بش یوز سکسان آقچه‌در ·

لواء بوسنه سرای « پوژه غه
« کلیس « زاچنه وچرنیك
« شرمك « کرقه
« ازورنیق « راهویچه

ایالت بدون ایکی بیك بدی یوز یکرمی ایکی قلعه‌در ·
ایالت طمشوار ایکی بیك قدر عسکر اولور حاصلاری
سکسان بش یولدی بیك اوچیوز اوتوز آقچه‌در ·

ایالت جزایر بحر سفید بیك آلتی یوز اون سکز قلیجدر
یوز یکرمی آلتیسی زعامت بیك دردیوز طقسان
ایکیسی تذکره لو و تذکره سز تیماردر قانون اوزره
جبه لولریله درت بیك بشیوز مقداری عسکر اولور ·
سفره اشر عسکرك سنوی حاصلاری یوز سکز کره
یوز بیك اقچه اولور · هر سنجاغی مفصلا ذکر اولنور ·

لواء کلیبولی	١٤	٠٨٥
« آغریبوس	١٢	١٨٨
« اینه بختی	١٣	٢٨٧
« قارلی ایلی	١٠	١١٩
« مستره	١٥	٠٩١
« ردوس	٠٥	٠٧١
« مدللو	٠٤	٠٨٣
« قوجه ایلی	٢٥	١٨٧
« بیغا	٠٦	١٤٦
« صغله وصغله جق	٢٢	٢٣٥
	١٢٦	١٤٩٢
		١٢٦
		١٦١٨

ایالت قبرس بیك آلتیوز آلتمش یدی قلیجدر قرقی زعامت
بیك آلتیوز یکرمی یدیسی تذکره لو وتذکره سز تیماردر .
قانون قدیم اوزره امرا وزعما وارباب تیماری جبه لولری
ایله درت بیك بشیوز مقداری عسکر اولور .

لواء لفقوشه	٠٩	٣٠٨
« ایچ ایل	١٦	٦٣٠
« سیس	٠٢	٢٥٦
« علائیه	٠٠	١١٥
« طرسوس	١١	٤١٨
	٣٨	١٦٢٧
		٠٣٨
		١٦٦٥

ایالت ذوالقدریه ایکی بیك یوز آلتمش طقوز قلیجدر
یکرمی طقوزی زعامت ماعداسی تیماردر امرا وزعما
وارباب تیماری قانون اوزره جبه لولریله جمله بش بیك
بش یوز مقداری عسکر اولور سنوی حاصللری
طقسان درت کره یوز بیك ویکرمی بیك اوچ یوز
اون اقچه در .

(لواء)

لواء مرعش	١٠	١١٠٧
« ملاطيه	٠٨	٤٦٦
« عينتاب	٠٩	٣١١
« قارص ذوالقدريه	٠٢	٣٥٦
« سميصاد	٠٠	٠٠٠
	٢٩	٣١٤٠
		٢٩
		٣١٦٩

ايالت روم اوچبيك يوز اوتوز قليجدر يوزطقوزى زعامتدر . امرا وزعما وارباب تيمارى قانوناوزره جبه‌لولرى ايله طقوز بيك مقدارى عسكر اولور حاصللرى يوزاوتوز بركره يوزبيك وسكسان يدى بيك اوچيوز يكرمى اقچه اولور .

لواء سيواس	٤٧	٩٢٨
« اماسيه	١٩	٤٢٩
« چورم	١٦	٢٢٢
« بوزاوق	١٦	٧٣١
« ديوريكى	٠٢	٢١٠
« جانيك	٠٧	٣٤٧

« عربكير	٠٢	١٥٣
	١٠٩	٣٠٢١
		١٠٩
		٣١٣٠

ايالت ارضروم بش بيك ايكى يوز يتمش طقوز قليجدر يوز يكرميسى زعامت ميرميران وامرا وزعما وارباب تيمار جبه لوزيله يدى بيك سكز يوز مقدارى عسكر اولور . حاصللرى الى طقوز يوك آلتى بيك طقوز يوز يكرمى اقچه اولور .

لواء ارضروم	٥٢	٢٢١٩
« قره حصار شرقى	٣٢	٩٣٠
« كيغى	٠٧	٢٢٦
« خنس	٠٩	٤٣٥
« پاسين عليا	٠٩	٦٥٤
« ملازكرد	٠٥	٢٨٢
« تكمان	٠١	٢٥١
« قيز اوچان	..	...
« اسبر	٠٤	٠١٤

(طورتوم)

« طورتوم	٠٥	٤٩
« مجنكرد نام دیکر پاسین سفلی [١]		
« ماهروان	٠٤	٩٦
	١٢٠	٥١٥٩
		١٢٠
		٥٢٧٩

ایالت شام طقوز یوز طقسان آلتی قلیجدر یوز یکرمی سکزی زعامت سکز یوز آلتمش سکزی تذکره‌لو وتذکره‌سز تیماردر قانون اوزره جبه‌لولریله ایکی بیك آلتی یوز مقداری عسکر اولور حاصلاری آلتمش بش یوك اللی سکز بیك آلتی یوز التمشدر .

لواء دمشق شام	٨٧	٣٣٢
« قدس شریف	٠٩	١٦١
« غزه .	٠٧	١٠٥
« صفد	٠٥	١٢٣
« نابلس	٠٧	٠٤٧
« عجلون	٠٤	٠٦١

[١] قارصه نقل اولنمشدر

« بجون	٠٩	٠٣٩
	١٢٨	٨٦٨
		١٢٨
		٩٩٦

ايالت طرابلس شام آلتی يوز اوتوز درت قلیجدر آلتمش اوچی زعامت ماعداسی كه بش يوز يتمش بری تذكره لو وتذكره سز تيماردر . قانون اوزره جبه لولريله بيك درتيوز مقداری عسكر اولور . حاصلری اللی آلتی يوك سكز بيك درتيوز اقچه‌در .

لواء طرابلس	١٢	٠٨٧
« حما	٢٣	١٧١
« حمص	١٥	١٦٩
« سلميه	٠٤	٠٥٣
« جبليه	٠٩	٠٩١
	٦٣	٥٧١
		٦٣
		٦٣٤

ايالت حلب ٩٠٣ قليجدر يوز درد زعامت ٧٩٩ تيماردر قانون اوزره جبه لولرى ٢٥٠٠ مقدارى عسكر اولور . حاصللرى يتمش يدى يوك اون اوچ بيك يوز يكرمى بر اقچه در .

لواء حلب	٦٢	٢٩٥
« آدنه [١]	١١	١٩٠
« اكراد كليس	١٧	٠٩٦
« بيره جك	٠٠	٠٠٠
« عزير	٠٢	٠٩٠
« معره	٠٦	٠٧٦
« باليس	٠٦	٠٥٣
	١٠٤	٧٩٩
		١٠٤
		٩٠٣

ايالت رقه آلتى يوز اللى اوچ قليجدر ٣٧ زعامت ٦١٦ تذكره لو وتذكره سز تيماردر ميرميران وامرا وزعما

[١] صكره دن ايالت اولمشدر .

وارباب تیماری قانون اوزره جبه‌لولریله ۱۶۰۰ مقداری عسکر اولورکه بیان اولور.

	زعامت	تیمار
لواء رها	۰۹	۲۵۱
« رقه	۰۳	۱۲۲
« بیره جك	۱۵	۱۰۹
« جماسه	۰٤	۰۱۱
« عنه	۰٦	۱۲۳
	۳۷	٦۱٦
« دیر رحبه		۳۷
« بنی ربیعه		٦۵۳
« سروج		

ایالت دیاربکر ، ۷۳۰ قلیجدر قرق ایکیسی زعامت آلتی یوز سکسان سکزی تذکره‌لو و تذکره‌سز تیماردر. اکرادبکلرندن ماعدا زعما وارباب تیماری قانون اوزره جبه‌لولریله بیك سکز یوز مقداری عسکر اولور حاضرلری یوزاون درت بولناولورسند

١٠٤٣ خلالنده اكراد بيكلري ايله عسكري طقوز بيك نفره بالغ اولمشيدي .

لواء آمد	٩	١٦٧
« خربروت	٧	١٩٤
« ارغنی	١	١٢٣
« سيورك	٤	٦٣
« نصيبين	١	٠٥
« حسنكيف	٣	٢٥
« چمشكزك	٢	٠٧
« سعرد	٠	٠٠
« مفارقين	٠	٠٠
« اقچه قلعه	٠	٠٠
« سنجار وخابور	٤	٢١
« صغمان	٠	٠٠
« قولب	٣	٢٤
« مهرانی	٠	٠٠
« ترجيل	٢	٢٦
« اتاق	٠	٠٠
« پرتك	٠	٠٠

« چپاقچور	٥	٣٠
« چرمیك	١	٠٣
	٤٢	٦٨٨
		٤٢
		٧٣٠

ایالت قارص بیك ایکی یوز آلتی قلیجدر سنوی حاصلاری طقسان یوك درت بیك یوز اون طقوز آقچه اولور .

ایالت چلدر ٩٥٦ قلیجدر طقسان یدیسی زعامت بش یوز الی طقوزی تذکره لو وتذکره سز تیماردر میرمیران وامرا وزعما وار باب تیمار قانون اوزره جبه لولریله ١٨٠٠ مقداری عسکر اولور که حاصلاری طقسان آلتی یوك سکسان آلتی بیك آقچه در .

لواء چلدر	٢٨	٠٨٢
« اولتی	٣	١٢٣
« خرتوس	١٣	٠٣٩

لواء اردنوج	٤	٤٩
« اردهان بزرك	٨	٧٦
« حجرك	٢	٢٣
« پوسخو	١١	١٨
« ماجخيل	٠٠	٠٠
« جاره	٦	٠٦
« پنبك	١٤	٨٨
« بنك	٨	٥٥
	٩٧	٥٥٩
« طاوسكر (صكره دن)	٢	٠٤
« لوزى	٩	١٠
« اخسخه	٨	١٧
« اخلكلك	١١	٣٧

ايالت طربزون ٥٥٤ قليجدر اللى آلتيسى زعامت درتيوز طقسان سكزى تذكره لو وتذكره سز تيماردر بيكار بيكيسى ايله زعما وارباب تيمارى قانون اوزره جبه لولريله بيك يدى يوز اللى مقدارى عسكر اولوركه ذكر اولنور ٠

لواء طربزون	٤٣	٣٣٦
« باطوم وكونيه	١٣	١٧٢
	٥٦	٤٩٨
		٥٦
		٥٥٤

ايالت كفه (بشـيوزالى درت قدر قليج اولور)

ايالت موصل (٢٧٤ قليج وحاصلارى ٢٢٤٠٠٠٠ آقچه اولور)

ايالت وان ١١١٥ قليجدر يوزطقسان طقوزى زعامت طقوزيوز اون آلتيسى تذكره لو وتذكره سزتيماردر. حاصللرى ايكيوزالى يوك يتمش طقوز بيك اقچه در.

لواء وان	٤٨	١٤٧
« عادلجواز	٢٩	١٠١
« ارجيش	١٤	٠٨٦
« موش	٠٠	٠٠٠
« پاركرى	٠٣	٠٣٦
« كاركار	٣٦	١٦١

(لواء كسانى)

لواء كسانى	٢٧	٠٧٩
« اسـيابرد	٠٧	١٠١
« اغاكس	٠٤	٠٢٥
« اكراد بنى قطور	١٤	٠١٠
« قلعهٔ بايزيد	٠٣	٠٥٠
« بردع	٠٠	٠٠٠
« اوجق [١]	١٤	١١٠
	١٩٩	٩١٦
		١٩٩
		١١١٥

(بشنجى فصل)

« زعامت وتيمار وتعبيراتى بيانندەدر

حاصل اولان محصولاتنه مال مقابله اطلاق اولنور. اعدا ايله جنك ايتمك مقابله‌سنده تعيين اولنمشدر ديمك اولور قليچ زعامت واجمالو زعامت ديرلر. كتاب اصطلاحنده ايكيسى بردر . عموما ممالكده

[١] چرپانلو كوكجه دره الاكر كولامرك قانى‌يازى

زعامت یکرمی بیك اقچه‌در مثلا ولایت کاتبی
دفتر اجمالده برکسنه‌نك اوزرینه یکرمی بیك
اقچه زعامت قید ایدر ایسه اکا اجمالو قلیچ زعامت
دیرلر . محلول اولدقده یکرمی بیکدن نقصان
اوزره آخر کمسه‌یه ویرلمز اما برکسنه تصرفنده
اولدوغی بش اون بیك اقچه تیماری نه حصه ضمیمه
ایتمکله یکرمی بیك اقچه‌یه یتشدروب براتی
یکرمی بیك اقچه اوزره اولسه اکا دخی زعامت
دیرلر . لکن اجمالو زعامت اطلاق اولماز . اول مقوله
زعامت محلول اولدقده بوزلوب توسیع اولنمق
ممکندر ولایت کاتبی دفتر اجمالده برزعامتی
یکرمی بیکدن زیاده ایله قرق اللی بلکه یوز بیك
اقچه‌لك اوزره برکسنه اوزرینه قید ایتمش اولسه
آنکدخی مجموعنه اجمالو زعامت دینلور . لکن
یکرمی بیك اقچه‌سی قلیچ ماعداسنه حصه
اطلاق اولنور . محلول اولسه یکرمی بیك اقچه‌لکی
مستقل برکسنه‌یه ویرله‌رك اول مقداری قلیچ
اعتبار اولنوب یکرمی بیکدن ماعداسی بشر
اونر یکرمیشر بیك اقچه‌لق حصه‌لر اعتبار اولنور .

ذکر اولنان حصه‌لر آخر قلیج زعامت وتیمارلره الحاق اولنمق قابلدر . زیرا تمام یکرمی بیك اقچه اجماللوسی قلیج عد اولنوب مستقل برکمسنه‌نك اوزرنده بولنیجق ماعداسی وجه مشروح اوزره نیجه کمسنه‌نز قلیج زعامت وتیمارلرینه الحاق اولنماق مخالف قانون دکلدر .

دفتر اجمالده یکرمی بیك اقچه‌دن بر اقچه اکسك اولسه زعامت اطلاق اولنماز تیمار دینلور تذکره‌لوسی قلیجه قالوب ماعداسی حصه اولور . تیمارده قلیج ایکی نوع اوزره‌در برینه تذکره‌لو وبرینه تذکره‌سز اطلاق اولنور . بویله دینمکه وجه تسمیه بودرکه هر بیکلربیکی یه تخصیص اولندوغی مقداری کندو براتیله ویروب زیاده‌سین تذکره ایله توجیه ایدوب آستانه‌ده برات اولدوغیچون تذکره‌لو دیو اطلاق اولنمشدر لکن هر بیکلربیکیلك مساوی اولمیوب تذکره‌لو وتذکره‌سزی بری برینه مخالفدر . روم ایلی بدون بوسنه وطمشوار بیکلربیکیلکلرنده تذکره‌لو تیمار آلی بیك اقچه‌در بر اقچه اکسك اولسه تذکره‌سز اولور مثلا ولایت دفترنده بش بیك

طقوز یوز طقسان طقوز اقچه اولسه تذکره سز تیمار دینلوب قلیجی اوچ بیك اقچه اولور . آلتی بیك وآلتی بیکدن اون طقوز بیك طقوز یوز طقسان طقوز اقچه یه وارنجه تذکره لو دینلور . قلیجی آلتی بیك اولور .

اناطولی بیکلر بیکیلکنده تذکره لو بش بیك قلیجی اوچ بیکدر ایکی بیکدن درت بیك طقوز یوز طقسان طقوز اقچه یه وارنجه تذکره سز تیمار دینلور . بش بیکدن بر اقچه سی اکسك اولدقده ایکی بیك اقچه سی قلیجه قالوب ماعداسنه حصه اطلاق اولنور .

قرمان ومرعش وروم بیکلر بیکیلکلرنده تذکره لو تیمار اوچر بیکدر تذکره سزی اوچ بیکدن بر اکسك اولاندر قلیجی ایکی بیك اولور .

دیاربکر وارضروم وشام وحلب وبغداد وشهرزور ایالتلرنده تذکره لو آلتی بیك وتذکره سزی بر اکسك اولاندر قلیجی ایکی بیك اقچه در . جزیرهٔ قبرسده تذکره لو بش بیك تذکره سز بر اکسك اولوب قلیجی ایکی بیك اولور جزایر ایالتی که قپودان دریایه تابع

اولان سنجاقلر بیکلر بکیلك اولدقده کیمی روم ایلی
ایالتندن و کیمی اناطولیدن افراز اولنوب تعیین
اولنمشدر · روم ایلیدن افراز اولنان اغریبوز
واینه بختی ومسستره وقارلی ایلی ومدللو سنجاقلرنده
تذکره لوسی بش بیکدر تذکره سزی براکسك
اولاندر قلیجی اوچ بیك اولور · اما اناطولیدن
الحاق اولنان قوجه ایلی و بیغا وصغله سنجاقلرنده
تذکره لو بش بیك اما قلیجی ایکی بیکدر · لکن
بو تعیین اولنان قلیجلردن اقل اجالده تحت راده
تیمار یازلسه کرك بیك اقچه ودخی اقل مستقل
قلیج اعتبار اولنور ·
قلیجی اوچ بیك اولان ایالتلرك سپاهی زاده سنه
اوچ بیك وایکی بیك اولان یرلرك سپاهی زاده سنه
ایکی بیك ویرلور · تذکره لو تیمار مثلا روم ایلیده
آلتی بیك اقچه در آلتی بیکدن اکسك مستحق
اولانه ویرلمز مکر که تذکره لو بوزلمامقچون
زیاده سیله آستانهٔ سعادتدن احسان ایدهلر ·
اما بکلر بکیلردن استحقاقی دکلو پاره لنوب ویرلز ·
آنك کبی تذکره کلورسه برات اولنمز (روم ایلیده)

آلتی بیکه مستحق اولانك تیماری براتی بیکلربکیسی
کندو براتیله ویرمیوب تذکره ویروب تذکره‌سی
دفترخانه‌یه کلوب درکاه معلادن موجبنجه
برات ویرلور. آلتی بیکدن براکسك تیماری بیکلر
بیکیسی کندو براتیله ویرر بلکه تذکره‌سز تیمارلر
هر بیکلر بیکیده کندو براتیله ویرلمك قانون
قدیمدر. اما ابتدا براتی بیکلر بیکیده اولیوب
درکاه معلادن اولور. صاحب برات اولدقدن صکره
براکسك اولنجه تذکره‌سز تیمارلر بیکلر بیکی
براتیله اولور و محرر دفتر اجالده یکرمی بیکدن
اکسك یازمش اولسه اول تیمار عد اولنور دیو ذکر
اولنمش ایدی مثلا برسپاهی‌یه محرر ولایت اون
طقوز بیك طقوز یوز طقسان طقوز اقچه‌لق تیمار
قید ایتمش اولسه اول محلول اولدقده ذکر اولنان
بیکلر بیکیلکلرده تذکره‌لولری علی الانفراد ذکر
اولنمشدر. مزبور تیماردن تذکره‌لوسی آلتی ایسه
آلتیسی بش ایسه بشی واوچ ایسه اوچی تذکره‌لو
قلیجی آلی قونوب مستقل برکمسنه‌یه ویرلور.
باقیسی زعامتده اولدوغی کبی حصه‌لر اعتبار

(اولنوب)

اولنـوب آخر قلیجلره الحاق اولنمق قابلدر . اما
بومقوله‌لری پاره‌لنوب بشر آلتیشر بیك اقچه دخی
زیاده ایله توزیع اولندقده قلیجلق ایله برات اولندقده
ماعدا که حصه عد اولنـور بعد زمان قلیج دخی
محلول اولدقده آخره ویریلیجك حصه‌در قلیجی
آخرده‌در دیو برات اولنوب ما بینـده بو طریق ایله
نیجه قلیج ضـایع اولور ایمش . مثلا دفترده اون
سکز بیك اقچه اوزره قید اولان تیمارلك که قلیجی
آلتی بیك اقچه‌در اوچ نفره ویرلدکده اون سکزدن
حصه چکلوب آلتی ویرلور . بریسی قلیج
اولوب ایکیسی حصه‌یه حکم اولور قنغی آلتی برات
اولسه اون سکزدن حصه آلتی اولمغله قلیجی ماعدا
اولان اون ایکیده‌در دیو اوچی دخی حصـه‌لق
اوزره برات اولوردی . بو فقیر امانت خدمتنه مأمور
اولدوغمده آنك کبی طرفین اولان تیمارلرده طرف
آخر قلیجلق اوزره برات ایتـدوکم روزنامچه‌ده
بولنمایجه حصه‌لق اوزره برات ایتمدم . طرف آخر
قلیجلق اوزره برات ایتـدردوکی ظاهر اولوب
ماعدا حصه اولدوغی معلوم اولدقدن صکره برات

ایتمشمدر . ان شاء الله تعالی بو وجهله سهوا بر قلیج ضایع اولمق احتمالی اولماز . و بر تیماری محرر ولایت دفتر اجمالده تذکره سز قید ایتمش اولسه مثلا روم ایلی ایالتنده تذکره سز بش بیك طقوز یوز طقسان طقوز اقچه ایدوکی بیان اولنمش ایدی . ذکر اولنان تیمار محلول اولسه ایکی کشی یه ویرلسه اوچ بیك اقچه قلیجی مستقل برینه ویرلوب ماعداسی حصه دیو آخرك تیمارینه الحاق اولنسه قابلدر . تذکره سی اوچبیك اولانك تذکره سزی براکسك اولان یرلره ایکی بیك برینه مستقل ویرلوب باقیسی حصه ویرلور و دفتر اجمالده محرر ولایت یکرمی بیك و یکرمی بیکدن زیاده ایله و تذکره لو تیماری دخی متعدد قریه لر ایله تذکره لودن زیاده باغلاندوغی و زعامت و تیمارلر محلول اولدقده قلیجلری مستقل برینه زیاده لری حصه طریقیله آخره ویرمك لازم کلسه اول قریه لردن زیاده مقداری بر قریه آیرلوب حصه طریقیله آخره ویرلمك خلاف قانوندر . اول قلیج زعامتك و تذکره لو تیمارك زیاده لرینی حصه ویرسه لر متعدد قریه لرینه

(باغلیان)

باغلنان یکونیسندن تحتنه حصه چکلوب ویرلمك کرکدر. قلیچ زعامت وتیماردن خلاف قانون قریه آیرلیوب حصه طریقیله تذکره ویرلسه رد اولنور. مکر درکاه معلادن امر شریف ویرلوب بر قریه مستقلا توجیه اولنمق فرمان اولنه. اکا بوزندی دیرلر حصه یه حکم اولنور ودفترده تحت راده عن زعامت قید اولنان حصه عد اولنور.

عن زعامت تعبیری اولدرکه حین تحریرده اول تیماره متصرف اولان کمسنه نك آخر سنجاقده غیری تیماری اولسه اول سنجاقده اولان تیماری تحریرده عن زعامت اولور عن زعامت تعبیری حصه دن عبارتدر. اجمال ومفاصل وروزنامچه بدیهی اولمغله بالاده یازلمدی. اجمال حین تحریرده کرك خاص همایون وخواص وزرا وامرا وآرپه لقلردر وکرك زعامت وتیماردر بالجمله هر قریه کیمه قید اولمش ایسه آنی بیلدرر. مفاصل هر قریه نك رعایاسی وعشر رسمی وابواب محصولاتی یازیلان دفتردر. وروزنامچه یوما فیوما ویرلان تیمارلرك براتلری قیدیدر.

(التنجی فصل)

زعامت و تیمار توجیهلرنده اولان قانون مقرری بیانندەدر

زعامت دفع اعدا ایچون تعیین اولنان مقاتله مالی اولوب عسکر بونلری تصرف ایدنلردر دینلمشیدی . اول اجلدن بو طائفه یه طبل و علم صاحبلری باش بوغ اولوب الای بیکلری وچری باشیلری وچری سوریجیلری تعیین اولنوب زعامت وتیماری اولدیغی محلده متوطن اولمق قانون وضع اولنمشدر . تا که بر محلده خدمت اقتضا ایدر ایسه الای بیکیسی درنکه چیقدقده جمله سی اوزرنده جمعیت ایدوب لازم کلورسه سنجاغی بیکی ایله بیکلربیکیسنه واروب خدمتده بولنه لر . بر تیمار محلول اولسه اول سنجاقده بدلو معزوله ویرلور [٢٢] شویله که بر سنجاقده تیمار تصرف ایدوب غیری سنجاقده ساکن اولسه اول سپاهی یه سبب عزل اولور [٢٣] و بر معزول سپاهینک مدت عزلی ایکی ییل اولمایجه اکا محلولدن تیمار ویرلمز اما فراغتدن آلمغه منع دخی یوقدر همان متوفی دن ویرلمك ممنوعدر .

سببی بودر که بیکلربیکیسی کندی آدملرینه حمایت ایدوب متوفی دن کندینك معزول آدمینه برتیمار ویروب اکلنمیوب اول تیماری آخره فروخت ایدوب متوفی دن برتیمار دخی محلول اولسه ینه اول تیماری نی صاتان کسنه یه تیمار ویردکلرینه بناء بوقانونی اختیار ایتمشلردر که ایکی سنه یه دکن اول مقوله لره تیمار ویرلمیه جك بیکس اولان معزوللره تیمار آلماق میسر اولور (١٦) و حیواتده اولان زعما وارباب تیمارك اوغللرینه دیرلك ویرلمك یوقدر باباسی فوت اولدقده باباسنك دیرلکنه کوره ویرلور قانونلری متفاوتدر . اوغور همایونده شهید اولان ایله کندی دوشکنده فوت اولانلرك اوغللرینه ویرلمك بابنده قانون مساوی اولمیوب شهید اولان زعما وارباب تیمارك اوغللرینه زیاده ایله ویرلور . بوقانون آنك ایچون اختیار اولنمشدرکه «محل معرکه ده فراری اختیار ایتمیوب شهید اولورسه م اوجاغم سو یمز دیرلکم اوغلمه ویرلور» دیوجان و باش فدا ایده لر برسپاهی پیرنا توان اولوب سفره اشمکه اقتداری اولمسه حال حیواتنده

ديرلكن اوغلنه فراغت ايلسه كندويه من بعد ديرلك اولامق اوزره ويرلور . تا كه بر سپاهى زاده اولماغله اختلال لازم كلميه رعايا آته بنوب قليج قوشانمق يوقدر . درونده شجاعت اولان غريب يكيتلر عسكر طائفه سندن سنجاق بيكلرينه و بيكلر بيكلرينه خدمتكار اولوب و سرحدلرده قالوب سرحد ديرلكندن اول سرحدده خدمتى مشاهده اولندقده سرحد بيكلر بيكلرى و سنجاق بيكلرى يولداشلغى عرض و دفتر ايدوب خدمتى مقابله سنده سرحد علوفه سندن قانون اوزره تيماره چيقار والا اباعن جد سپاهى زاده اولميان برطريق ايله تيماره دخول ايتمك قانونه مخالفدر . رعايادن ايكن تيماره مستحق اولمق اول زمانده اولور كه اوردوى همايونده خدمتى و يولداشلغى مشاهده اولنه سفر همايونده سردارلر ابتدا ويروب و سفر اولدوغى زمانده سرحد بيكلر بيكلرى خدمتى عرض ايلدكده ابتدادن تيماره امر ويرلوب اول اجلدن بيكلر بيكلر محل همتندن قليل وكثير تيمار ويرمك خلاف قانوندر ابتدايه امرى اولان

(كسنه يه)

کسنه یه دخی بیکلر بیکیسی تیمار ویردکده مادامکه
ابتدا براتن آستانهٔ سعادتدن ایلیه بیکلر بیکیلر
برات ویرمیوب تذکره ویرر ابتدا براتی آستانه ده
اولدقدن صکره اول تیماردن معزول اولدقده بیکلر
بیکیسی کندو براتیله تذکره سز تیمار توجیه
ایدر . اکر محلول تذکره لو بولنسه تذکره
ویروب آستانه ده برات اولور . وبیکلر
بیکیلر وسنجاق بیکلری فوت اولدقده ادملرینه
بحسب المراتب تیمار ویرملك قانوندر . وبیکلر
بیکیلرك اون برنفر ادمیسنه وسنجاق بیکلرینك
التی نفر ادمیسنه دوشندن تیماره امر ویرلوب زمان
سابقده خارجدن کسنه یه تیماره دخول ایتمك
امر محال اولوب قپوقولی اولمق خود خاطره کلور
معنا اولمامغله بو قانونلر وضع اولنمشدر . شمدیکی
حالده اعیان واشرافك دکل اذنا کسنه لرك
خدمتکارلری قپوقولی اولوب ابتدا امرینه اعتبار
قالمامشدر . اول اجلدن بو قانونلر فراموش اولنوب
اجرا اولنمقدن قالدی رعایا سپاهی یه مخصوص
اعمالدن منع اولنوب آته بنوب قلیج قوشانمق

اسـتیانلر سرحدلره واروب اوغور همایونده نیجه
خدمت و یارار اشـلق ایتملریله هم ولایت اهالیسی
شر اعدا واشقیادن امین اولوب هم احوال سرحد
منتظم ایمش . شمدیکی حالده ادنا ملابسـه ایله رعایا
قپـوقولی اولمق ممکن اولیجق تیماره استحقاقه کیم
بقار واوامره کیم اعتبار ایدر . ولایت اناطولیـده
نوبت تیمار اولوب برقاچ نفره و یرلور سفر واقع اولدقده
نوبت سفره کتدکلری ایچون نوبت تیماردیو تسمیه
اولنمشدر نوبت تیمار تصرف ایدنلره اشکین تیماری
و یرلمز اما اشکین تیماره مستحق اولان اختیاریله نوبت
تیماره طالب اولسـه منع یوقدر نوبت تیمار محلول
اولسـه اوغللرینه و یرلور اکر اوغلی یوغیسـه
خارجه ویرلور . اما ولایت رومده واقع اولان
نوبت تیمارلر سلاطین ماضیـهدن بعض سـپاهیلره
تملیـك اولنمغله ملك موروثی کبی وارثلرینـه انتقال
ایدر خارجدن کمسـنهیه و یرلمز بریسی وفات
ایلسـه قاچ نفر اوغللری قالورسـه بیکلر بیکلری
اوغللرینه و یروب سفر همایون واقع اولدقده سائر
شریکلریله بنفسه نوبت سفره کیدرلر . اما ولایت

اناطولیده بعض ملك تیمار واردر که مقدما تملیك اولندقده سفر همایونه جبه لوسی اشمك اوزره ویرلمشدر هر تیماره نه دکلو جبه لو تعیین اولنمش ایسه سفره انلر اشر . فوت اولدقده اوغللرینه ویرلور استحقاق طلب اولنماز اوغلی اولمازسه سائر املاك کبی وارثلرینه انتقال ایدر کرك رجالدن اولسون کرك نسادن اولسون سفر واقع اولدقده حصه لری مقداری جبه لو لرندن اشدررلر . جبه لوسی سفره کتمزسه اول سنه محصولی موقوفات طرفندن امینلر ضبط ایدرلر . میری ایچوندر اما سفره جبه لوسی اشمدی دیو سائر تیمارلر کبی آخره ویرلمز .

(یدنجی فصل)

زعامت وتیمار خصوصنده اولان اختلال دفع ورفع اولنمق مقصود اولورسه تدریج ایله نه یوزدن متصور درانك بیانده در . لاجرم زعما وارباب تیمارك اختلالنه سبب ایکی ماده در اولکیسی پادشاه دیرلکنه متصرف اولان زعما وارباب تیمار سنجاغی عسکریله مأمور اولیوب آخره قوشندی اولدوغیدر . ایکنجیسی واقع اولان سفرلرك

یوقلملری محفوظ اولوب دستور العمل اولمادوغیدر
زیرا پادشاه دیرلکنه متصرف اولان پادشاهه
خدمت ایتمیوب آخره قوشندی اولسی باعث
اختلال ایدوکی جای ریب وسؤال دکلدر ·
تیمار سپاهیسی سنجاغی عسکریله قونوب کوچوب
وکیسه یاننده خدمت ایتمیوب پادشاهه خدمت
ایلسه عسکر مکمل اولدوغندن غیری هرکس
سفرده دیرلکنه خدمتکار وعبد مشترا تدارك ایدوب
سفرلرده قلیج زیاده اولوردی · واقع اولان سفرلرك
یوقلمه سی مضبوط اولمق مهماتدندر · زیرا یوقلمه لر
مضبوط اولمیجق اول تیمارله خدمت ایدن کیمدر
معلوم اولماز · اکثر تیمارلر شمدیکی حالده نزاعلو
اولمشدر · سفرلرده وخدمت محللرنده اون تیماره
برادم کورنمز · لکن محصول زماننده بر تیماره اون ادم
نزاع ایدر · یوقلمه یه اعتبار اولندوغی کبی نزاع
برطرف اولدوغندن غیری تیمار سپاهیسی
یوقلمه سنده وخدمتنده بولنمق البته اقتضا ایدر ·
وسنجاغی بیکینه والای بیکیسنه لابد اطاعت ایدر ·
اما یوقلمه خصوصنده زیاده تقید واهتمام اولنوب

(هرکس)

هر كس برائنده يوقلمه اولوب كندى تقريرى
ايله يوقلنمامق كركدر . بالجمله تيمارلرك نزاعلو اولوب
تيمار سپاهيسى سنجاغى التنده خدمت ايلمدوكنه
سبب يوقلمه لرك دفترلرى مضبوط اولمدوغيدر .
بو فقير دفتر امينى اوله ليدن برو واقع اولان سفرلرك
يوقلمه سن الدرمانى باعث اولوب زعما وارباب
تيمارك وكرك چاوش ومتفرقه نك يوقلمه دلرى حالا
دفترخانه ده مجلد دفتر اولوب حفظ اولنمشدر .
لكن اوتوز يكرمى ييلدن برو واقع اولان سفرلرك
اصلا يوقلمه لرى يوقدر . بو ايكى ماده ايله تعيين
اولندقدن صكره تيمار سپاهيسى دفتر اجمالده
مكمل اولماسى مراد اولنورسه اصحاب بصيرت واذعانه
خفى ونهان دكلدركه زعامت وتيماره متصرف
اولانلر هر كيملر ايسه ايكيدن خالى دكلدر . برصنفى
سفر همايونده مأمور اولميانلردر . صنف آخرى
سفره مأمور اولانلردر . سفره مأمور اولميانلرك
زعامت وتيمارلرى ايله اساميلرى مضبوط اولدوغى
صورتده موجود ومانده دفترنده اوليان تيمار
بحسب الظاهر محلول اولور . ارباب استحقاقه

توجیه اولنـدیغی حالده موجود ومانده دفترنده اسمی ناموجود اولان صکره کلوب بروجه ایله نزاع ایتمکه قابلیت اولماز و یوقلمه‌لر مضبـوط اولدوغی تقدیرجه مقدم تاریخله اولان فراغتلر وسـائر دعوالر ظهوره کلمیـوب یوقلمه دفتری قطع نزاع وفصل خصومت ایدر · الحاصل شمدیکی حالده یوقلمه‌لر مضبوط اولمغین تیمار نزاعلری خصوصنده اولـکی حاله نسـبت ایله تفاوت کلیه مشـاهده اولنمشـدر · شویله که سفر همایون فرمان اولندقده سـفردن قالانلرك اسـامیسی براتلرندن اجمـال دفترنده دردست اولوب سفره مأمور اولمیـان تیمارلر معلوم اوله ماعداسی سفرلو اولمش اولور · سفرده محلنـده یوقلمه اولوب یوقلمه دفتری موجبنجه اول دخی محلنده اشـارت اولنـسـه ماعداسی ظهوره کلوب معلوم اولوردی · شمدیکی حالده یوقلمه‌لر اجمال دفترلرینك عشری دکلو یوقدر یوز نفر سـپاهیسی اولان سنجاغك اون بش نفر دخی موجودی اولماز بوطریق ایله نیجه بیـك قلیج تیمار ظهور ایدوب علوفه لوزه توزیع اولنسه هم سنجاق عسـکری

(مکمل)

مكمل اولوب هم خزينه يه علوفه لردن كلى نفع
وسعى حاصل اولمسى مقرر ايدى . بالجمله بو مصلحتك
سهولتله وجوده كلمسى مراد اولنورسه بو طريق
ايله ظهوره كلمسى مقدرفهم اولنور .

﴿ خاتمه ﴾

بو فقير پرعجز وقصور دفتر خاقانى اماتى خدمتنه
مأمور اولدوغمده دفترخانه احوالن كمال مرتبه
تشويش واختلال اوزره بولوب جمله دن بريسى
محلولدن برمعزوله تيمار ويرلسه اول تيمار اكا ميسر
اولمق احتمالى يوغيدى كه بر تيمار برقاچ كمسنه نك
براتنده مقيد بولنوب فلان زماندن برو اوزرمده در
ديو نزاع ايدرلر ايدى على الخصوص فراغتدن ياخود
محلولدن وياسفره كلمدوكندن برمعزوله تيمار ويرلسه
امناى سالفه زماننده اول تيمار ويرلان شخصك قيدينه
شرح ويرلمامكله نيجه لرى اول تيمارى مقدم تاريخله
تمسكلر ابراز ايدوب روزنامچه ده شرح ويرلمامكله
آنلردخى برات ايدوب مقدم آخره برات اولدوغى
معلوم اولمازدى . بو فقير زماننده بر تيمار كه محلولدن
بركمسنه يه توجيه اولنوب برات اولور متوفى نك

روزنامچه سنه مذکور فوت اولوب تیماری فلانه
ویرلدی دیو شرح ویرلور صکره‌دن ارباب حیل
مقدم تاریخله تمسکات ابراز ایدوب براته کلدکده
مقدم آخره برات اولدوغی معلوم اولوب آرتق منع
ورفع اولنور وجوابی ویرلور . ایام دولت پادشاهیده
شمدی بر تیمارکه محلولدن برمعزوله عنایت اولنور اکا
میسر اولوب زمان سابقده اولدوغی اوزره ارباب
حیله‌یه میدان ویرلمز نزاع واقع اولسه دخی
یوقلمه‌یه مراجعت اولنوب همان قطع نزاع
اولنور واندن ماعدا متوفی اولانلرك براتلری
آخرك النه دوشمکله تیماردن معزوللر دیو اول
برات ایله اسمنه موافق اولان کمسنه برآخر تیمار
آلوردی خصوصا متوفی اولان چاوش ومتفرقه
وکاتب براتلری آخرك النه دوشدکده قیدنده
متوفی اولدوغی شرح ویرلمکله اول براتی
تجدید ایدوب بوطریق ایله چاوش ومتفرقه اولورلر
ایدی . حالا متوفینك قیدی بوزلوب عمل مانده
اولماغله بعنایة الله تعالی انك کبی حیله ابوابی
مسدود اولدی ومتوفیدن بوزلان قیود شمدی‌یه

دکین ایکی یکدن زیاده اولمشدر ۰ متوفی احوالی
بوطریق اوزره مضبوط اولسیچون یکیدن
استحقاق صاحبی اولماغه محتاج اولور ۰ من بعد
دخی مأمولدرکه تحریر وبیان اولندوغی اوزره
یوقلمه لر مضبوط اولماغله بوطریق ایله هر برتیمارکه
زید تحویلندن عمروه توجیه اولنه روزنامچه لرده
ذکری مرور ایدن وجه اوزره شرح ویراوب
کماینبغی روزنامچه ودفاتر ضبط اولنه ان شاء الله
الملك الجلیل زمان قلیلده زعما وارباب تیمار
احوالی وزعامت وتیمار اختلالی برطرف اولوب
نظام وانتظام حاصل اولور ۰ وبالله التوفیق وهو
نعم الرفیق ۰

رساله‌ٔ وظیفه خواران ومراتب بندکان آل عثمان

کاتب دیوان ملك وملکوت ودبیر بارکاه عالم جبروت که مناشیر قضا وقدری انشا ودفاتر روزنامه‌ٔ خیر وشری املا ایدوب نوك قلم معجز رقم ایله اوراق ارزاق هرفردی ارقام لم یزلی برله مرقوم ومحرر ایلدی . واجناد نامحصور عبادینی احسن تقویم اوزره خلق بیوروب محض فیض فراوان وعین الطاف بیکران اوله‌رق هر برینه مناصب حیات ایله دیرلکلر عنایت واحسان ایلدوکندن غیری کیمنه خزینه‌ٔ عطایاسندن نقود علم ومعرفت برله وظیفه وکیمنه مزارع جود بی انتهاسندن غلال غنا وعزت ایله نیجه نعم لطیفه ارزانی قلدی . فحمدا ثم حمدا (ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم) وصلوات وتحیات طیبات مرقد منور سید کائنات وروضه‌ٔ مطهره‌ٔ خلاصه‌ٔ موجودات خامه کش دفاتر شرع ودین ومشیر قیود وحی رب العالمین محرر ولایت نبوت مسطر دفاتر مروت وفتوت سرور انبیا

محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمه سزادر كه جيوش مسلميني (وفضل الله المجاهدين) بشارتيله تبشير ايدوب هر برينى بيت المال موحديندن حصه كير ايلدى . وآل هدايت مآلى واصحاب سعادت اشتمالى اوزرينه اولسونكه قانون شريعت ودينى عامهٔ مسلمين ايچون تعليم وتعيين ايلمشلردر . رضوان الله عليهم اجمعين .

* خدايه حمد وشكر ايدوب رسوله *
* صلواتيله سلام اولادقده انشا *
* شه عالمپناه وظل يزدان *
* دعاسين واجب اولمش ايتمك املا *

سلطان البرين خادم الحرمين الشريفين خاقان البحرين السلطان ابن السلطان احمد خان ابن السلطان محمد خان (ايده الله الملك المستعان) حقا بر پادشاه بلند رأى وعالم آرادر كه دائما عادت مرضيه وشيمهٔ سنيه لرى رعايت جانب شرع وقانون اولوب عنان ارادت واختيارلرى اجراى اوامر عليهٔ ربانيه صوبنه مصروف وزمام اطاعت وانقيادلرى استحكام حبل متين شريعته معطوفدر .

اكر سلطنت وجهانداری تاج مرصع وثمین واوتاغهٔ مصنع وجوهرین ایسه بو پادشاه شریعت آیینك سر سعادت قرینه الیق واولی واکر خلعت بهترین وجامهٔ فاخره ونازکترین ایسه بو شهریار روی زمینك قامت بالاسنه احرادر · دریای قلزم عاطفت وعطالری وضعفه پایان ویم محیط سماحت وسخالری نقلنه بالقوه امکان یوقدر · اصناف برایا وامم خوان نوال ونعمتندن مرزوق ومغتنم اولوب خدام عتبهٔ علیهٔ شاهانه‌لری وظایفنه برکونده مبذول اولان اموال حسابنده خرد خرده بین عقل وبال عاجز وکلالدر ·

باعث تسطیر این رساله

بو عبد عاجز و پرقصور که سابقا دفتر خاقانی امینی اولوب حالا مقابله خدمتنه مأمور اولان عین علی قوللری نیجه زمان کاتب دیوان عدالتعنوان اولوب وسدهٔ سنیهٔ کیوان اتصالده وظایف مأموره اداسنه قائم وساعی وخصوصا دفتر خاقانی خدمتی وساطتی ایله اصناف سپاه ولشکر وعامهٔ رعایا وممالك وجملهٔ خدام احوالندن آکاه

اولوب اول اجلدن دولت عثمانیـه نك احاطه
ایتدوکی ممالکده نه مقدار میر میران وامرا وهر
ایالتده نه دکلو زعامت وتیمار اولدوغنی وبو جمله نك
دستور العمل اولان قانونلری بریره جمع وتلفیق
واولبابده لازم اولان مقدماتی تحقیق وتلحیق
اولنوب (رسالهٔ قوانین آل عثمان درخلاصهٔ
مضامین دفتر دیوان) نامی ایله مسمی قلنوب
صدر اعظم وسپهسالار اکرم (المؤید بتأیید الله
تعالی) مراد پاشا حضرتلرینه اهدا اولنمش ایدی ·
ایله اولسه عتبهٔ علیهٔ پادشاهیده هر آی وظیفه
واوچ آیده برمواجب آلان خواص وعوام
نه مقدار نفرانك یومیه ومشاهره وسنویلری
نه دکلو اولور بریره درج اولنوب اولبابده انشا
واختراع خرج اولنمیوب فهمه آسان اولان تعبیر
ایله علی وجه الاجمال تحریر اولنمق بابنده فرمان
قضا تأثیرلری شرفصدور بولمغین بالفعل مأموری
اولدوغم مقابله خدمتنه متعلق اموری بیان وپیاده
مقابلهسی وکوچك روزنامهدندخی قلمیمدن خارج
اولنلری مومی الیه صدراعظم حضرتلرینك امریله

اخراج وعیان ایدوب درت مرتبه و برخاتمه
اوزرینه مبنی قەرق بو رساله صحت بیانه دخی
(رساله وظیفه خواران ومراتب بندکان آل عثمان)
دیو نام وضع اولندی . حقا شمدی یه دکین بو بابده
کمسنه تحریك اقلام وتعریك ارقام ایتمیوب جمله
قول طائفه سی نه مقداردر ویومیه ومقررلری
نه اولور وسنهٔ کامله ده یالکز قول مواجبی ایچون
نه دکلو خزینه ویرلور اربابندن غیری یه معلوم
اولمیوب وقوفی اولانلر دخی آنجق مأمور اولدوغی
اموری بیلوب جمله یه وقوف واطلاع میسر اولمامغله
وهرطائفه برحال اوزره برقرار اولمیوب زیاده
ونقصان اقتضا ایتمکله بو موادك تحریر و بیانی
وتقریر وعیانی ایله تقید اولنمامش ایدی . حالا امتثالا
للامر العالی دفاتر خواطرده مرقوم وطوامیر
ضمایرده مرسوم اولان اموری ظهوره کتروب
بیك اون سکز سنه سی رجب وشعبان ورمضان
آیلرینك مواجبنده که کتاب اصطلاحنده
ذکر اولنان مواجبه (رشن) مواجبی اطلاق اولنور
هرطائفه نك نفری و یومیه لری و مقرری صحتی

(اوزره)

اوزره اخراج اولندقدن صکره فهم واذعانه آسان
اولان تعبیر ایله علی وجه الاجمال تحریر اولندی .
لکن متضرع ومسئولدرکه بوعبد پرقصورك
نقصان وذلاتی وسهو وتقصیراتی اذیال ستر ایله
معفو ومستور اوله .

مرتبهٔ اولی پیاده وسواری عساکری نه مقداردر
یومیه ومقررلری وسنویسی نه در آنی بیان
ایدر .

مرتبهٔ ثانیه طونمای همایون ایله دریا سفرین
اشن رؤسا وعزبان وترسانه خلقی مواجبی
بیاننده در .

مرتبهٔ ثالثه خدمتلری آستانهٔ سعادتده اولان
طوایفك مواجبی بیانندهدرکه آنلر دائما رکاب
کامیاب پادشاهیدن دور اولمیوب آنجق سعادتلو
پادشاه عالمپناه (اعز الله انصاره وضاعف اقتداره)
حضرتلری سفره کیدرسه برابر کیدرلر .

مرتبهٔ رابعه اغایان عالیشان ومشاهره خواران
وحرم همایونده اولان غلمان مواجبلری بیانندهدر .
هر مرتبه برقاچ فصلی محتویدر .

مرتبهٔ اولی (فصل اول) یکیچری اوجاغنده اولان نفر جماعت یکیچریان درکاه عالی مع ضابطان وزغرجیان وصولاق وغیرهم

٣٧٦٣٧	اوتوزیدی بیک آلتیوزیکرمی یدی نفردر
٠١٦٥٥	عادت نانخواران که زمرهٔ مزبوره ایتامنده فوده و یرلور بیک آلتیوزاللی بش نفردر هر نفرینه اوچ آیده اون آقچهسی دیوو یرلان اون بشر آقچهدن اول تقدیرجه هر اوچ آیده یکیچری اوجاغنه ویرلان مواجب وعادات عادت کمان بها هر ییلده برنفره اوتوز آقچه ویرلور شوال وذی القعده وذی الحجه مواجبنه که کتاب اصطلاحنجه لذذ مواجبی اطلاق اولنور کمان بها ایله معا ویرلمك معتاددر بروجه بالا نفر عادت کمان بها اوتوز آقچهدن

٣٩٢٨٢	مواجبلری ایله عادتلری سنهٔ کامله ده

مواجب وعادات واعداد نفرات بیساننده در ·

یومیه‌لری	اوچ آیده بر مواجبلری	سنهٔ کامله ده
آقچه	آقچه	آقچه
٢٨٢٧٨٣٠	٢٥١٦٧٧٥٩	
	٠٠٠٢٤٨٢٥	
	٢٥١٩٢٥٨٤	١٠٠٧٧٠٢٣٦
٠٣٧٦٢٧		
٣٠		
١١٢٨٨١٠	....	٠٠١١٢٨٨١٠
		١٠٠٨٩٩١٤٦

نفر	جماعت غلمان عجميان استانبول وادرنه
	وبوستانجيان باغهای خاصه
٠٩٤٠٦	طقوز بيك درتيوز آلتى نفردر
	خدمتده اولان عجمی اوغلانلرينه
	اوچ آيده بر عادت زرپول ديوانعام
	ويرلور علوفه لريله معا آلورلر ٠
	مرحومه خاصكى سلطان جامع
	شريف بنا ايلدكده عجمی
	اوغلانلری زياده خدمتده بولنماغله
	مومی اليهانك رجاسنه مبنی مرحوم
	سلطان سليمان خان زماننده آيده
	بش آقچه پاپوش آقچه سی ويرلمك
	فرمان اولنمش آلان جاريدر ايكی بيك
	يديوز اوتوز ايكی نفرينه ويرلور
	اول تقديرجه مواجب وعادت زرپول
	هر اوچ آيده
	بو طائفه ده دخی عادت كمان بهـا
	بالاده مسطور اولان نفرات
	عجمی اوغلانلری طائفه سنك

يوميه‌لرى	اوچ آيده	سنهٔ كامله‌ده
٠٢٤٧٩٥	٠٢٢٠٦٨٢٠	
٠٠٢٧٣٢		
١٥		
	٠٠٠٤٠٩٨٠	
	٠٢٢٤٧٨٠٠	٠٠٨٩٩١٢٠٠

مواجب لذذايله معاً ويرلور ،
٠٠٩٤٠٦ اوتوز آقچه‌دن

٣٠		٠٠٠٢٨٢١٨٠

مواجبلری ایله عادتلری سنۀ کامله ده

٤٨٦٨٨	اوجاغك مجموعی سنه ده

(فصل ثانی) جبه‌جی وطوپجی وطوب عربه جیلری

نفر جماعت جبه جیان درگاه عالی

٠٥٧٣٠	بش بیك یدییوز اوتوز نفردر
	بونلرده دخی عادت کمان بها مقرردر
	ییلده بر ویرلوب بالاده مسطور
	اولدوغی اوزره نفره بهر سنه
	اوتوزر آقچه‌دن
	بو تقدیرجه طائفۀ مزبوره‌نك
	مواجب وعادتلری ایچون سنۀ
	کامله ده ویرلان جمعا

جماعت طوپجیان درگاه عالی

٠١٥٥٢	بیك بش یوز اللی ایکی نفردر

جماعت عربه جیان طوپ

٠٠٦٨٤	آلتی یوز سکسان درت نفردر
٠٧٩٦٦	بو اوجاقلرك مجموعی سنه ده

(فصل ثالث) بولکلر خلقی جمله نه مقداردر ویومیه

٠٠٩٢٧٣٣٨٠

١١١١٧٢٥٢٦

اوجاقلری احوالن بیـان ایدر

یومیه‌لری	اوچ آیده	سنهٔ کامله‌ده
٢٦١٧٧	٢٣١١٥٣	٠٩٢٤٧٠١٢

٥٧٣٠
٣٠

١٧١٩٠٠

٠٠١٧١٩٠٠

٠٩٤١٨٩١٢

١٠٩٨١	٩٨٨٣٢٣	٠٣٩٥٣٢٩٢
٥٥٧٦٦	٤٩٣٥٢٠	٠١٩٧٤٠٨٠

١٥٣٤٦٢٨٤

ومقرری نه اولور آنلری بیـان ایدر

جماعت ابناء سپاهیان

٠٧٨٠٥	یدی بیك سكز یوز بش نفردر

جماعت سلحداران

٠٧٦٨٣	یدی بیك آلتی یوز سكسان اوچ نفردر

جماعت علوفه جیان یمین

٠٢٠٥٥	ایكی بیك اللی بش نفردر

جماعت علوفه جیان یسار

٠١٤٢٣	بیك درت یوز یكرمی اوچ نفردر

جماعت غرباء یمین

٠٠٩٢٨	طقوز یوز یكرمی سكز نفردر

جماعت غرباء یسار

٠٠٩٧٥	طقوز یوز یتمش بش نفردر
٢٠٨٦٩	جمله آلتی بولك جمعا یكرمی بیك سكز یوز آلتمش طقوز نفر اولور سنده جمعا
٧٥٨٦٨	بو تقدیرجه مرتبهٔ اولی اربابی یتمش بش بیك سكز یوز آلتمش سكز نفر

یومیه لری	اوچ آیده	سنهٔ کامله ده
١٦٣٦٧٣	١٤٥٦٦٨٩٧	
١٣٤٤٤٧	١١٩٦٥٧٨٣	
٠٢٦٨١٢	٠٢٣٨٦١١٥	
٠١٧٠٨٣	٠١٥٢٠٤٣١	
٠١٢٦١٤	٠١١٢٢٦٤٦	
٠١٢٣٨٧	٠١١٠٢٤٤٣	
٣٦٧٠١٦	٣٢٦٦٤٤٥٤	
		١٣٠٦٥٧٨١٦

اولور كه عساكر بريه اجماليدر

٠١٦٥٥ نان خواران ايله جمعا

٧٧٥٢٣

مرتبهٔ ثانيه

رؤسا وعزبان وترسانهٔ عامره خدمتنده اولوب اولنور آنلرك وظايفى بياننده در ٠

٢٣٦٤ طوايف مزبوره جمعا ايكى بيك اوچ يوز آلتمش درت نفردر ٠

مرتبهٔ ثالثه

آستانهٔ سعادتده خدمتده اولان طوايفك سفره كتدكده معا كيدرلر ذكر اولنان طوايف

اولكى فصل خاص آخور خلق

٤٣٢٢ بيوك وكوچك آخورده اولان سراجلر وشاكردلر وسائر اصطبل عامره خدامى جمعا درت بيك اوچ يوزيكرمى ايكى نفردر

ايكنجى فصل دركاه عالى وباب

٦٣٩١٠١٢٣ ٧٢١٤٦٣

٢٥٧١٧٦٦٢٦

دریاسفرینه اشن بندکان که ترسانه خلق اطلاق

یوه‌یه اوچ آیده
٠٢١٨٥٣ ٠١٩٤٤٩١٧

بیانده‌در که آنلرسعادتلو پادشاه عالمپناه حضرتلری
یدی فصل اوزرینه ترتیب اولنمشدر

بیانده‌در

٠٢٣٦١٣ ٢١٠١٢٩٩ ٨٤٠٥١٩٦

همایون بوابلری مواجبنی بیان ایدر ٠

١٩٢٥	درگاه عالی بوابلری بیك طقوز یوز یکرمی بش نفردر
٤١٧	باب همایون بوابلری درت یوز اون یدی نفردر
	بوتقدیرجه حوائج قپوده وطشره
٢٣٤٢	قپوده اولان قپوجیلر ایکی بیك اوچ یوز قرق ایکی نفردر
	(اوچنجی فصل) مطبخ عامره خدامی
١١٢٩	مطبخ عامره وکیلارخلقی جمعا بیك یوز یکرمی طقوز نفردر
	(دردنجی فصل) اهل حرف بیاننده در·
٣١٩	جبه خاص وخلعت درزیلری اوچ یوز اون طقوز نفردر
٩٤٧	خدمهٔ اهل حرف طقوز یوز قرق یدی نفردر
١٢٦٦	جمعا
	(بشنجی فصل) مهتران وخزینه داران
٨٣٥	جماعت مهتران خیمه سکز یوز اوتوز بش نفردر

یومیه‌لری	اوچ آیده	سنه کامله ده
١٦٨٨٤	١٥٠٢٨١٦	
٠١٦٠٣	٠١٤١٨٦٦	
١٨٤٨٤	١٦٤٤٦٨٢	٦٥٧٨٧٢٨
وظایف بیانده‌در .		
٠٩٣٠٨	٣٢٢٨٠٣	٣٢٩٥٢٠٩
٠٣٠٣٠	٢٦٨١٥٥	١٠٧٢٦٢٠
٠٨١٦٤	٨٢٢٥٥٨	٢٨٩٠٢٣٣
	٩٩٠٧١٣	٣٩٦٢٨٥٣
وسائره مواجبلرینی بیان ایدر .		
٠٥٤٧٨	٤٨٥٥٩٩	١٩٤٢٣٩٨

نفـر

٢٢٨ جماعت مهتران علم ايكى يوز يكرمى سكز نفردر

٠١٩ جماعت خزينه داران بيرون اون طقوز نفردر
علوفه لرين آيده بر آلورلر

٠٤٤ جماعت معماران خاصه قرق درت نفردر
علوفه لرين كذلك آيده بر آلورلر

٠١٥ جماعت مؤذنين خاص اون بش نفردر
آيلقلرى

٠٣٦ جماعت سقايان ديوان اوتوز آلتى نفردر

٠٥٧ جماعت شاطران خاص اللى يدى نفردر
آيلقلرى

١٢٣٤ بو تقديرجه بشنجى فصلده محرر اولنان بندكان

(آلتنجى فصل) اطباء خاصه و منجمان

٠٢١ جماعت اطباء خاصه يكرمى بر نفردر
آنلر دخى علوفه لرين آيده بر آلورلر

٠٠٥ جماعت شاكردان منجمان بش نفردر
آيلقلرى

٠٤١ جماعت اطباء يهوديان قرق بر نفردر

يوميه	شهريه	اوچ آيده	سنهٔ كامله ده
٠٢٠٧٤		١٨٣٥٤٩	٠٧٣٤١٩٦
٧٤٢		....	٢٦٧٦٥٩٤
	٢٢٢٦٠		٢٦٧١٢٠
٤٩٩			
	١٤٩٧٠		١٧٩٦٤٠
١٩٨			
	٥٩٤٠		٠٧٤٢٨٠
٣٣٥		٠٠٢٩٦٤٧	١١٨٥٨٨
٣٣٢			
	٩٩٦٠		١١٩٥٢٠
			٣٤٣٢٧٤٢

وسائره مواجبلری بیانندهدر ·

يوميه	شهريه	اوچ آيده	سنهٔ كامله ده
٨٩٣			
	٢٦٧٩٠		٠٠٣٢١٤٨٠
٠٢٤			
	٠٠٧٢٠		٠٠٠٠٨٦٤٠
٦٤٢	١٩٢٦٠		٢١١٢٠

نفر	
٠١٣	بغدان وافلاق ویوده‌لرینك قپو کتخدالری اون اوچ نفردر آینقلری
٠٨٠	جمعا

(یدنجی فصل) خوونکار خلق وظایفی

٢٧١	جماعت چاقرجیان خاصه ایکی یوز یتمش بر نفردر (اوتوز نفری طوغانجی)
٢٧٦	شاهینجیان ایکی یوز یتمش التی نفردر
٠٤٥	آتماجه جیان قرق بش نفردر
٥٩٢	جمعا
١٠٩٦٤	بوتقدیرجه مرتبهٔ ثالثه ده یازلان طوایفك اجمال محاسبه سی

مرتبهٔ رابعه که خواص اغوات ومستخدمین ترتیب اولندی ·

(برنجی فصل) رکاب همایون اغالرینك مواجبی

٠١	یکیچری اغاسی وظیفه سی آیده ویرلور
٠١	میرعلم

یومیه	شهریه	اوچ آیده	سنهٔ کامله ده
٥٩٠	١٧٧٠٠		٠٠٢١٢٤٠٠

یانده در .

١٦٧٠	١٤٧٧٩٥	٠٠٥٩١١٨٠
١٣٤٥	٢١٩٠٣٢	٠٠٤٧٦١٢٠
٠٢٢٥	٠١٩٩١٢	٠٠٠٧٩٦٤٨
	٢٨٦٧٤٠	٠١١٤٦٩٥٦
٧٨٥٨٧	٦٨٩٨٨٣١	٢٧٦١٠٤٧٤

و مواجب خواران در اربابی بش فصل اوزره

یانده در .

٥٠٠ بر ماه .	١٥٠٠٠	١٨٠٠٠٠
٢٠٠	٦٠٠٠	٧٢٠٠٠

١٠ سر بوابين كه بالفعل اون قپوجی باشیدر [١]
٠٣ بيوك ميراخور و كوچك ميراخور وچاشنكير باشى علوفه لرى
٠١ چاقرجی باشی
٠٦ آلتى بولك اغاسنك علوفه لرى برابراولوب يوزيكرمبشر آقچه دن
٠٢ چاوش باشى وقپوجيلر كتخداسى يتمشر آقچه دن
٠١ جبه جى باشى
اوزنكى اغالرندن اوتراق بعض اغاز بونلرله
٠٧ معاً مواجبلرينى آلورلر كه طقسان طقوزردن

٣٢ اول تقديرجه اغايان ركاب همايون جمعا
(ايكنجى فصل) مخاديم كرام وزرا وعلما وامرا
٣٥ جمعا مخاديم وزرا وموالئ كرام و ميرميران اوتوز بش نفردر علوفه لرين آيده آلورلر
(اوچنجى فصل) اغايان متقاعدين واغايان اهل
٠٣٢ جماعت اغايان متقاعدين اوتوز ايكى نفردر

[١] يوميه لرى يوز اللبشر آقچه ايدرايچلرنده ركابدارلقدن چيقمه محمد اغايه رعاية يوز يتمش آقچه ايله ويرلمشدر .

١٥٢٠	٤٥٦٠٠	٥٤٧٢٠٠
٤٥٠	١٣٥٠٠	١٦٢٠٠٠
١٦٠	٤٨٠٠	٥٧٦٠٠
٧٢٠	٢١٦٠٠	٢٥٩٢٠٠
١٤٠	٤٢٠٠	٥٠٤٠٠
٠٦٠	١٨٠٠	٢١٦٠٠
٦٩٣	٢٠٧٩٠	٢٤٩٤٨٠
٤٤٣٣	١٣٣٢٩٠	١٥٩٩٤٨٠

وظايفى

وامرا ودفترداران واغايان

١٧٧٦	٠٥٣٢٨٠	٦٣٩٣٦٠

حرف ومتفرقه كان وسائر علوفه زوه واجبلرى يانده در

١٢٧٨	٣٧٧٤٠	٤٥٢٨٨٠

٥٠٠	اغايان اهل حرف بش اغادر
٤٣٣	جماعت متفرقكان دركاه عالى درتيوز اوتوز اوچ نفردر
١١٧	جماعت چاشنيكيران يوز اون يدى نفردر
٣٢٤	جماعت چاوشان دركاه عالى اوچ يوز يكرمى درت نفردر
٩١١	جمعا

(دردنجى فصل) كاتبان وسائر مشاهره خواران

٠٢٤	كاتبان ديوان همايون يكرمى درت نفردر
٠١٦	كاتبان خزينهٔ عامره
١٣٣	شاكردان خزينهٔ عامره يوز اوتوز اوچ نفردر
٠٢٠	كاتبان احكام ماليه يكرمى نفردر
٠٢٥	مشاهره خواران يكرمى بش نفردر
٢١٨	جمعا

(بشنجى فصل) حرم همايونده اولان آغايان

٧٠٩	جماعت غلمان اندرون مع آغايان يدى يوز طقوز نفردر

٨٨٥٦٠	٧٣٨٠	٠٢٤٦
٦٣٣٠٦٠٠	٥٢٧٥٥٠	١٧٥٨٥
١٦٨٤٦٠٠	١٤٠٤٠٠	٤٦٨٠
٣١٦٨٧٢٠	٢٦٤٠٦٠	٨٨٠٢
١١٧٢٥٣٦٠		

وظایفی بیاننده در .

١٦٩٥٦٠	١٤١٣٠	٤٧١
١٧٧٤٨٠		٤٩٠
٤٠٥٨٠٠		١١٣٠
٩١٨٠٠	٧٥٩٠	٢٥٣
٢١٣١٢٠	١٧٧٦٠	٥٩٢
١٠٥٧٧٦٠		٢٩٣٦

وغلمان وتبردارانك مواجبلری بیاننده در .

٢٥٥٠٩٦٠	٢١٢٥٩٠	٧٠٨٠

١٠٩	جماعت تبرداران خاصه يوز طقوز نفردر
٨١٨	جمعا

بوتقديرجه مرتبهٔ رابعه اربابى اجمالا بيك طقوز يوزسكسان برنفردر يوميه‌لرى

جمع الجامع بالاده درت مرتبه‌يه تقسيم ومواجبى تصرف ايدن طوايف بريره درج اولنماسى لازم

٧٥٨٦٨	عساكر بريتمش بش بيك سكز يوز آلتمش سكز نفر
٠٢٣٦٣	عساكر بحر ايكى بيك اوچيوز آلتمش اوچ
١٠٩٨٩	خدام آستانه اون بيك طقوز يوز سكسان طقوز
٠١٩٨٢	خواص ذوى الاختصاص بيك طقوز يوزسكسان ايكى ركاب آغالريله
٩١٢٠٢	جمعا يكون بوتقديرجه طقسان بربيك ايكى يوز ايكى دوقسان قول طائفه‌سى اولور

٢٠٧٠٨٨ ٥١٧٧٢ ٥٧٥

٢٧٥٨٠٤٨

٤٧٨٨٠ مترزی ١٥٢٦٨٣٠ سنده ١٨٠٧٠٦٨٠

احوالی علی الاجمال تفهیم اولنسان وبالجمله علوفه اولمغز آنك دخی ارقامی اجمالاوزره اعلام اولنور .

٧٢١٤٦٣ ٢٥٧١٧٦٦٢٤

٢١٨٥٣ ٠٧٧٧٩٦٦٨

٧٨٥٨٧ ٢٧٦١٠٤٧٤

٤٧٨٩٥ ١٨٠٧٠٦٨٠

یومیه‌لری

٨٧٠٣٢٥ ٧٦٠٤٣٦٥٣ ٣١٠٨٢٧٤١٢

☼ خاتمه ☼

بو مقاله آستانهٔ سعادتده هر اوچ آیده مواجب وهر آیده وظایف آلان قپوخلقنك معمول اولان مواجبن مبیندر ·

ایله اولسه علماء عظام کثرهم الله تعالی الی یوم القیام دولت علیهٔ عثمانیه‌ده بیت المال مسلمیندن حصه‌دار وخزینهٔ عامره‌دن وظیفه خوار اولدقری اجلدن تبرکا بو مقاله اول طائفهٔ سعادت انجام ایله اختتام بولمق مناسب فهم اولنماغن آنلرك دخی مواجب ووظایفی تحقیق وتقریر اولندی ·

یومیه

حالا وسابقا شیخ الاسلام ومفتی الانام اولانلرك وظیفه‌لری	۷۵۰
روم ایلی قاضیعسکری	۵۷۲
اناطولی قاضیعسکری	۵٦۳
روم ایلی واناطولی قاضیعسکرلکندن متقاعد اولانلر	۲۵۰
استانبول قضاسندن منفصل اولانلر	۱۲۰

بعضیلرینه رعایة ایکی یوز آقچه دخی ویرلمشدر ·

مكهٔ مكرمه وادرنه وبروسه ومدينهٔ منوره
قضالرندن منفصل اولانلره ١٠٠
(بعضيلرينه كذلك رعاية يوزيكرميشر آقچه
ويرلمشدر)
سائر مولويت ايله اولان قضالردن متقاعد
اولانلرك وظيفه‌لرى ٩٠ و ٨٠

حقا كه دولت عليهٔ عثمانيه‌ده علماى عظام وفضلاى كرام حضراتنه اولان اعزاز واكرام وتوقير واحترام دول سالفه‌دن هيچ برنده واقع اولمش دكلدر . علم وطريق علميه رغبت ايچون پادشاهمز اعزالله انصاره حضرتلرينك اباواجدادى ووزراى دولت معتادى وسائر اعيان دولت واركان سلطنت مدارس عاليه بنا ايدوب افاده واستفادهٔ علوم ايدنلر حقنده ابواب برواحسانى مفتوح ومكشوف وانواع عطايا وامتنانى مصروف ايتمشلردر . نيجه اوقاف ومبرات قويوب كيتمشلردر . حالا دخى آنلرك اثرينه اقتفا وسنت سنيه‌لرينه اهتدا اولنوب دائما شريعت مطهرهٔ سيد انبيا صلى الله تعالى عليه وسلم اجرا اولنمقده‌در .

مادامکه شریعت مطهره بسیط ارضده
مبسوط اوله وعلمه رغبت واهل علمه همواره
عاطفت ورعایت قلنه . اساس دولت علیه
الی انقراض الدوران پایدار ومحکم واستوار
اولوب خلق عالم وکافهٔ امم حضور حال ورفاه
بال ایله دعای دولت پادشاهی یه اشتغالده
اوله لر .
بورساله یی تحریردن مراد وبومقاله یی ظهوره
کتورب تحقیق وتقریردن غرض فؤاد دولت
علیه ده نه مقدار موظف قول طائفه سی اولدوغن
اعلام وبریلده مواجب ایچون نه دکلو خزینه
ویرلدوکن افهام در . بوبهانه ایله پادشاه اسلام
خلد الله ملکه الی یوم القیام حضرتلرینک ایام
سعادت انجاملرنده ویرلان وظیفه واذعام معلوم
اولماسی وصدراعظم حضرتلرینك فرمان عالیلری
یرین بولماسی در . علی الخصوص بنای عمرفنا
وانتقالده واساس وجود نقل وارتحالده اولوب
بقای نام ونشان ایچون براثر قالمق اعلا وادنانك
ذمت همتنه فرض عین وعین دین اولدوغی محققدر .

(لکن)

لکن اصحاب علو همت صرف مکنت ایدوب سبب
ذکر خیر اولماغیچون عمارتلر آباد ونیجه اوقاف
ومبرات بنیاد ایتمشلر .

بنم یوق مال وملکم تا عمارت
یاپوب پیدا ایدهم سود وتجارت
مرکب کاغد و برخامه ایله
شروع ایتدم بنایه ذی مهارت
قلم رسم ایلدی طبع اکه معمار
الفلر اولدی اشجار ایله آلت
حروف احجار اولوب نقطه هلکلر
سطور اولدی جدار پرمتانت
یاپلدی اختصار اوزره بو معمور
اولوب اعجوبهٔ دهر وصناعت
اولورسه شاه دورانك قبولی
کونش کیبی اولور نور وشمولی

(لاحقه) نیکبولی سنجاغنك عتیق اجمالندن
یازلمشدر
الآن پادشاه عالمپناه حضرتلرینك امر شریفلری
بو منوال اوزره صادر اولدیکه ولایت دفترنده

یازیلان تیمارلر حاللری اوزرینه طوره . بر تیمار بر تیماره و بر تیماردن بر قریه آخر تیماره قاتلمیه وتذکرهاو تیمارلر بوزلوب تذکره سز اولمیه بر تیمار محلول اولدقده اول سنجاقده معزول آرایه‌لر اگر اول سنجاقده معزول بولنمزایسه آخر سنجاقدن طالب اولان بدللو معزوله ویرله اما نزول شرطله که اول تیماره متصرف اولدوغی زمانده غیری سنجاقده اوطرمیه کلوب اول سنجاقده اوطره شویله که بر آخر سنجاقده متمکن اولوب مذکور تیماره متصرف اولسه سبب عزل اوله . واگر بر تیمار ویاز عامت محلول اولسه اول مقدار زعامت ویا تیمار ویره جك کمسنه اولسه ایکی کسی یه ویرله اولدچی حصه طریقیله اوله ویاخود برینه کتوروب ویرله . تیماره بریسی متصرف اولسه مشترکنك حصه سن نقد طریقیله ویره ذکر اولنان امره مخالف وضع اولنمیه اگر اوله جق اولورسه دفتردار بیکلربیکی یه تنبیه ایلیه اگر بیکلربیکی مصر اولوب دفترداره « یازلکن جوابن ویررم » دیرسه دفتردار بنه یازمیه . شویله که خلاف امر اولان خصوصی

یاران دفترداره سبب عزل اوله · وسوباشیلرك
وسپاهیلرك جزئی بهانه ایله تیمارلری آلنمیه مکر
امر اولنان خدمته وارمیه‌لر ویا سفر همایونه
کیتمیه‌لر ویاخود پادشاهك امرینه مخالفت
ایده‌لر ویا قتل نفس ایتمش اوله‌لر · قتل نفس
ایتدکلری دخی سنجاغی بیکی وقاضی عرضیله
معلوم اولمش اوله اول وقت ذکر اولنان مکتوبلر
حفظ اولنوب تیمارلرین آخره ویره‌لر · صکره‌دن
سپاهی ویا سوباشی کلوب « بوجرم بندن صادر
اولمدی » دیو شکایت ایدرسه اول مکتوبلر ایله
جواب ویره‌لر · واکر خلاف واقع اولدوغی ظاهر
اولورسه سنجاق بیکینك دخی قاضینك موجب
عزلی اوله · سپاهینك بوندن غیری جرمی واقع
اولدقده عزللرینه سبب اولیوب شرع وقانون
ایله لازم ولابد اولانی قاضی معرفتیله سنجاق بیکی
مناسب اولدوغی اوزره حقندن کله · ودر دولته
عرض اولنمسی لازم اولدقده وقوعی اوزره عرض
ایدوب کناهلرینه کوره حقندن کلنه (والله اعلم
بالصواب)

ارباب سخنك ميرى جدهٔ معموره يكى

طقوز يوز يمش درت تاريخنده مرحوم ومغفورله
توجه بيورد قلرنده
بولك خلق و يكيچرى وجبه جى وطوپجى وقپوجى
اما طقوز يوز طقسان يديده مرحوم سلطان مراد
خان زماننده مواجب خواران جمعا
زياده سى
حالا سلطان محمد خان غازى زماننده سنه ١٠٠٤
غلامان مواجب خواران

الزياده عن زمان سلطان مراد خان

الزياده عن زمان سلطان سليمان خان
عينى وهزارفن بيانى
١٠١٨ سنه‌ده مواجب خواران
سنه ١٠٥٠ ده
سنه ١٠٨٠ ده

عالی افندینك بیان ایتدوكی در .

جنت مكان سلطان سلیمان خان سكتوار سفرینده

نفر	بریلاق مواجبلری	
٤٨٣١٦	١٢٦٤٠٩٠٠٠	
٦٤٤٢٦	١٧٨٢٦٠٠٠٠	
١٦١١٠	٥١٨٥١٠٠٠	
٨١٨٧٠	٢٥١٢٨٠٠٠٠	
٦٤٤٢٥	١٧٨٢٦٠٠٠٠	
١٧٤٤٥	٧٣٠٢٠٠٠٠	
٨١٨٧٠	٢٥١٢٨٠٠٠٠	
٤٨٣١٦	١٢٦٤٠٩٠٠٠	
٣٣٠٠٤	١٢٤٨٧١٠٠٠	
٩١٢٣٥	٣١٠٨٣٣٠٠٠	١٠٣١ ده یوزبیك نفر
٥٩٢٥٧	٢٦٣١٠٠٠٠٠	
٩٤٩٧٩	٣٠٨٦٩٣٥٦٨	

(بيان ايراد ومصرف

جنت مكان مرحوم سلطان سليمان خان زمانى

الزياده عن ايراد مصرف

مرحوم سلطان مراد خان زمانى سنه ١٠٠٠ الى ١٠٠١

زيادهٔ مصارف عن ايراد

سنه ١٠٠٦ حالا روم ايلى واناطولى مقاطعاتى وخراج وقپوحق وحلب وشام ودياربكر وسائر ولايتلرك مالى

اما قپوخلقنه وسائر اخراجاته سنه‌ده لازم اولان نقصان

ايراد مصارفى احاطه ايتمكده درت يوزطقسان اولماغن افلاق وبغدان وبچ واردل وطمشوار حق ومقاطعات آقچه سندن ظهور ايدن كسر شمدى يه دكين عوارض آقچه‌لرى داخل خزينه يوز يوك عوارض آقچه سى دخى كليوب بو تقديرجه سكز يوك مقدارى آقچه دخى لازم اولور .

درممالك عثمانيه)

اواخرنده سنه ۹۷۲ الی سنه ۹۷۳ برسنه‌ده

	ایراد آقچه	مصارف
	۱۸۳۰۸۸۰۰۰	۱۸۹٦٥۷۰۰۰
٦٥٦۹۰۰۰	٦٥٦۹۰۰۰	
	۲۹۳٤۰۰۰۰۰	۳٦۳٤۰۰۰۰۰
۷۰۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰۰	
	۳۲٥٦۰۰۰۰	
		۳۷٥٤۰۰۰۰۰
٤۹۸۰۰۰۰۰	٤۹۸۰۰۰۰۰	

سكز يوك آقچه لازم ايكن سرحدلر فترت اوزره محصولندن وطوننه جانبنده اولان خراج وقيون درت يوز يوك مقداری آقچه‌در .

اولان ولايتلره سفر همايون ايچون نزول اولنماغله ايراد مصرفی احاطه ايتمكله طقوز يوز طقسان

بعض قوانين همايون

خزانهٔ عامره دفترداری محرم چلبی یه درت یوز بیك آقچه ایله سنه ۹۸۰ ربیع الاخرینك یکرمی اوچنجی کوننده کوله سنجاغی ویرلمشدر ·

درکاه عالی چاوش زاده لرینه مقدما اون سکز واون یدیشر بیك آقچه ویرلورکن حالا آلتیشر بیك آقچه تیمار ویرلور ·

بافرمان عالی قپو قوللرینك اوغللرینه ابتدادن برینه بش بیك وبرینه درت بیك آقچه تیمار ویرلوب حالا ابتداده بیوکنه درت بیك ثانیسنه اوچ بیك ویرلور · اما تیمار ویرلمك نادر واقع اولور ·

مصر قوللرینه تیمار ویرلمك قاعده دکل ایکن حالا ثلثان اوزره تیمار ویرلور ·

سنه ۹۸۲ تاریخنده صاروخان سنجاغنده علی نام کمسنه یه شرط مزبور اوزره تیمار ویرلمشدر ·

مصر ینکیچریلرینه دخی بشر بیك آقچه تیمار ویرلور بکلربکی اوغللرینه یکرمی بش آقچه یه قدر تیمار ویرلو کلمشدر ·

(سابقا)

سابقا وان بیکلر بیکیسی اولان حسین پاشانك اوچ نفر اوغللرینه برینه اوتوز ایکیشنه یکرمی بشر آقچه

خیر الدین پاشا اوغلی جزایر بیکلر بیکیسی حسن پاشانك براوغلنه اوتوز آقچه

اناطولی بیکلر بیکیسی اسکندر پاشا مصر بیکلر بیکیسی ایکن براوغلنه اوتوز آقچه ویرلمشدر ٠

سلطان محمد خان ابن سلطان مراد خان تخته جلوس ایتدکده قدیمدن اولی کلدوکی اوزره ارکان دولته ویرلان بخششدر ٠

صدر اعظم	هدیه آقچه	٣٠٠٠٠
شیخ الاسلام	صوف ایله هدیه آقچه	٣٠٠٠٠
بهر وزیر مکرم		٢٠٠٠٠
بهر قاضی عسکر	صوف ١	٢٠٠٠٠
بهر ملا عن موالیٔ معزولین		١٥٠٠٠
بهر مدرس عن مدرسین عظام	١	٠٥٠٠٠
بهر مدرس عن مدرسین صغار		٠٣٠٠٠
بعض مشایخ		٠١٠٠٠

بهر دفتردار		٢٠٠٠٠
بنشانی		٣٠٠٠٠
بسر چاوشان	خلعت ١	١٥٠٠٠
بكتخداء بوابان	خلعت ١	١٥٠٠٠
بهر آغايان ركاب	خلعت ١	١٠٠٠٠
بهر متفرقه		٠٢٠٠٠
بهر نفر سپاهی		٠١٠٠٠
بهر نفر جبه جی		٠١٠٠٠
بهر نفر طوبجی		٠١٠٠٠

بوجمله ذكر اولنان نفراتك ترقيلرى دخى واردر ٠

بهر نفر سراجان خاصه	١٠٠٠
بهر نفر شاكردان سراج	٠٥٠٠
بهر نفر ارباب حرف	٠٥٠٠
بهر نفر خزينه داران	١٠٠٠

بروزنامچهٔ اوّل وثانی مع جامهٔ ميراخوری	٤٠٠٠
بمحاسبهٔ اوّل مع جامه	٥٠٠٠
بمحاسبهٔ اناطولی ومحاسبهٔ خراج مع جامه	٣٠٠٠

بمحاسبهٔ اوقاف مع جامه	۳۰۰۰
بهر مقاطعه‌جی مع جامه	۳۰۰۰
بتشریفاتی مع جامه	۳۰۰۰
بتذکرهٔ قلاع وغیری مع جامه	۳۰۰۰
بموقوفاتی مع جامه	۲۰۰۰
بهر نفر وارداتیان	۲۰۰۰
بهر نفر موجوداتیان	۲۰۰۰
بهر نفر تسلیماتیان	۲۰۰۰
بروزنامچهٔ صدر اعظم	۳۰۰۰
بهر نفر کاتبان احکام	۳۰۰۰
بهر نفر کاتبان مالیه	۲۰۰۰
بهر نفر شاکردان احکام دیوان	۱۰۰۰
بهر نفر شاکردان احکام مالیه	۱۰۰۰
بهر نفر شاکردان خزینه باعلوفه	۱۰۰۰
بهر نفر شاکردان خزینه بی علوفه	۰۵۰۰
بامین دفتر خاقانی	۵۰۰۰
برئیس کتاب	۷۰۰۰

بحضرت اغای یکیچریان	١٠٠٠٠
باغای استنبول (عجمیان)	٦٠٠٠
باغای کلیبولی	٦٠٠٠
باغای اناطولی	٥٠٠٠
باغای روم ایلی	٥٠٠٠
ببوستانجی باشی	٦٠٠٠
ببوستانجی باشیٔ ادرنه	٥٠٠٠
بسر سکبانان	٣٠٠٠
بکتاب یکیچریان	٩٠٠٠
بکتخدای بستانی	٢٠٠٠
بکتخدای بستانجی باشیٔ ادرنه	١٥٠٠
بکتخدای یکیچریان	٢٠٠٠
بهر نفر یکیچریان	٣٠٠٠
بهر نفر غلمان عجمیان	٢٠٠٠

سکبان وسواری یه یوزقرق آقچه ویرلمك قانون قدیمدر . یکیچری وعجمی پایا باشیلری اوچر بیکدن غیری دردر یوز آقچه دخی خلعت بها آلدیلر . اما زغرجیلره یوز آلتمش آقچه ویرلدی .

اون اوچرلی یکیچری	٠١٤٩٤
اون ایکیشرلی	٠٠٤٤٠
اون بررلی	٠١٠٣٢
اونرلی	٠١٢٣٨
طقوزرلی	١١٥٠٠
سکزرلی	٠١٠٥٠
یدیشرلی	٠٩٤٤١
متقاعدین	٠٠٥٠٥
جمعا نفر	٢٦٦٠٠

جلوس مزبورده جمعا ذکر اولنان نفرات یکرمی آلتی بیك آلتی یوز نفر بولنوب ادناسی یدیشرلی اولدی ٠

رسالهٔ عين افندى

يوميه مواجب

٣٧٦٢٧	يكيچرى مع ضابطان وزغرجيان وصولاق وقوريجيان ومتقاعدين
٩٤٠٦	غلمان عجميان و بوسنانجيان
٤٧٠٣٣	
٥٧٣٠	جبه‌جى
١٥٥٢	طوپجى
٦٨٤	عربه‌جيان طوپ
٧٩٦٦	
٧٨٠٥	ابناء سپاهيان
٧٦٨٣	سلحداران
٢٠٥٥	علوفجيان يمين
١٤٢٣	« يسار

[١] اشبو رساله‌نك نسخ عديده‌سى برى برينه صحتنى بولمق دخى قابل اولمديغندن اولديغى كبى مواجب لذذه عادت وانعام آقچه‌لرى داخل اولمغله

اجمال محاسباتی [۱]

اوج آیده علوفه مع عادت	بر اوجاغك یكونی	بر مرتبه نك یكونی
٢٥١٩٢٥٨٤		
٠٢٢٤٧٨٠٠	٢٧٤٤٠٣٨٤	
٠٢٣١١٧٥٣		
٩٨٨٣٢٣		
٤٩٣٥٢٠	٠٣٧٩٣٥٩٦	
١٤٥٦٦٨٩٧		
١١٩٦٥٨١٢		
٢٣٨٦٢٢٥		
١٥٢٠٤٣١		

مطابق اولیوب ویكون محاسبه‌لری طوغری كلیوب
ضبط قلندی . یكونلری مفرداتنه موافق دكلدر .
مصر ورجح ورشن مواجبلرندن بوك تنزیلی لازم كلور

٠٩٢٨ غرباء يمين

٠٩٧٥ « يسار

٢٠٨٦٩

٧٥٨٦٨ مرتبهٔ اولی عساکر برمع ضابطان

٠٢٣٦٤ مرتبهٔ ثانیه عساکر بحرکه رؤسا وعزبان وخدمه

٠٤٣٢٢ خاص آخورخلق که سراجان وشاکردان وخدام

٠٢٣٤٢ درکاه عالی وباب همایون بوابلری

٠١١٢٩ مطبخ وکیلار خلق

٠١٢٦٦ اهل حرف خدمه‌سی وخاصه وخلعت درزیلری

٠١٢٣٤ مهتران خیمه وعلم وخزینه داران ومعماران ومؤذنان وسقایان وشاطران

٠٠٠٨٠ اطبا وشاکردان جراح ومنجمان

٠٠٥٩١ خدمهٔ شکارخلقی که چاقرجیان وشاهینجیان

اوچ آیده علوفه مع عادت	بر اوجاغك يكونى	بر مرتبه نك يكونى
١١٢٢٦٤٦		
١١٠٢٤٤٣	٣٢٦٦٤٤٥٤	
	٦٣٨٩٨٤٣٤	
		٦٣٨٩٨٤٣٤
١٩٤٤٩١٧		١٩٤٤٩١٧
٢١٠١٢٩٩		
١٦٤٤٦٨٢		
٨٢٣٨٠٢		
٩٩٠٧١٣		
٨٥٨١٨٥		
١٩٣٤١٠		

واتمه جه جيان

١٠٩٦٤

١٠٩٦٤ مرتبهٔ ثالثه خدام آستانه

٠٣٢	اغايان ركاب همايون
٠٣٥	مخدوم كرام وزرا وعلما وامراء عظام
١١٩	متقاعدين ومتفرقكان وچاشنيكيران وچاوشان
٢١٨	كاتبان همايون وديوان ودفتر ماليه
٨١٨	غلمان اندرون مع اغايان وتبرداران
٢٠١٤	مرتبهٔ رابعه خواص ذوى الاختصاص

٩١٢١٠ جمعا يكون مع عادت

سلطان مصطفى

نفر	سنه ١١١٤	يوميه لرى
١٨٤٢٠	يكيچرى وقوريجى	
١٤٩٢٨	متقاعدين	
٠٠٠٤١	موجى	
٣٣٣٨٩		٢٢١٢٣١

٢٨٦٧٤٠

٦٨٩٨٨٣١ -

٦٨٩٨٨٣١ -

١٥٩٩٤٨٠

٦٣٩٣٦٠

اوچ آیده ...

١١٧٢٥٣٦٠

٠١٠٥٧٧٦٠

٠٢٧٥٨٠٥٠

١٧٧٨٠٠١٠

٩٠٥٢٣١٨٢

سنهٔ کامله ده آقچه

٣٢٢٠٨٩١٢٧

خان ثانی عهدی

نفر

یومیه لری آقچه

١٨٢٠	غلمان عجميان	
١٩١٢	غلمان حدايق	
٢٢٠٧	بوستانيان سائره	
٠٧٩٢	بوستانيان ادرنه	
٠١٥٠	..... كليبولى	٣٧٦١٦٢
٦٨٤١		
٢٤٦٧	جبه جى	٠٢٤٨٨٦
١٢٦٩	طوپجى	٠١٦٨٥٧
٠٤٧٠	عربه جيان طوب	٠٠٦٤٧٨
....		......
٢٠٩٣	ابناء سپاه	٢٢٩٨٤٣
١٨٧٥	سلحداران	٢٢٧٢٢٥
٠١٧٥	علوفجيان يمين	٠٠٤٧٦٩
٠١٥٣	علوفجيان يسار	٠٠٤١٦٨
٠١٥٩	غرباء يمين	٠٠٥٩٢٦
٠١٩٠	غرباء يسار	٠٠٥١٨٠

٤٠٢٧٠ مجموع اوجاق ـ ٢٥٨٨٤٧

اوچ آیده ٢٢٩٠٨٠٠٣

(طرخونجی احمد پاشا لایحه‌سنده سنه ١٠٦٢)

سنهٔ کامله‌ده ١٨٣٨٦١٠١٢

٤٢٠٦ مجموعی ٤٨٢٢١

اوچ آیده ـ ٤١٥٦٥٥٨

طرخونجی لایحه‌سنده سنهٔ کامله ١٢٤٣٤٩٠٨

٤٦٤٥ مجموع بولکلر ٤٧٧١١١

اوچ آیده ٤٢٢٢٤٣٢٣

٢١٠٠	ترسانه خلق	٠٠٦٥٧١
٢١٢٠	سراجان و بوابان	٠١٢٢٠٧
٣٠٢٤	مطبخ عامره وسرايلى وكيلار	٠٠٧٠٢٧

درزمان سلطان سليمان خان عليه الرحمة

١٢٠٠٠	يكيچرى و عجميان	١٠٥٨
٠٧٨٠٢	ابناء سپاه وسائر بولكلر	١٠٥٩
٠٠٨٦٠	جبه جى وطوپجى	١٠٦٠
٠٠٦٢٢	اهل حرف	١٠٦٢
٠٠٧٣٠	خدام مطبخ وكيلار	١٠٨٠
...	دركاه عالى قپوجيلرى	......
...	باب همايون قپوجيلرى	......
٢٣٢	اهل حرف	٠١١١٩
٨٧١	مهتران خيمه	٠٥٣١٢
١٠٧	مهتران علم	٠١٣٢٩

طرخونجی لایحه سنده سنهٔ کامله ١٣٠٦٨٦١٦٠

٢١٠٠ اوچ آیده ٥٧١٥٧٧ ـ

لایحه‌ده سنهٔ کامله ٦٧٢٧٨٢٣

٤١٤٤ مجموعی ١٩٢٣٤ ـ

اوچ آیده ١٧١٢٢٥٣

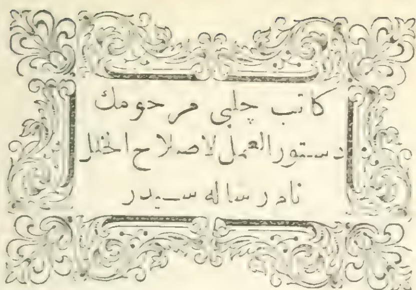
والرضوان ایراد	مصرف
٣٦١٨٠٠٠٠٠	٥٥٠٠٠٠٠٠٠
٢٦١٨٠٠٠٠٠	٥٥٠٠٠٠٠٠٠
٥٣٢٩٠٠٠٠٠	٦٨٧٢٠٠٠٠٠
٥٠٠٧١١٤٩٠	٦٩٩٦٩٩٥٥٦
٥٥٠٢٧٠٨٢٠	٥٩٠٦٠٤٣٦٠
لایحه‌ده سنهٔ کامله	١١٠٧٩٦٨٤
کذلك	٧٧٢٦٩٣٢

۰۱۸	خزینه‌داران	۰۰٤٣٩
۰۱٤	مؤذنان	۰۰٢٢٩
۰٣٥	سقایان	۰٢۰٦٢
۰٣٣	اطبا	۰۰٨١١

۰۱۸	شاهینجیان وچاقرجیان	۰۰٣٧٣
۱۰٢	اغایان رکاب	۰٦٦٤۰
۰٦٣	اغایان متقاعدین	۰٩۰٤۰
٢٨٢	سائر متقاعدین	۰٥١١٩

٤٤٤	متفرقکان	۰٧٤۰٦
۰۱٢	چاشنیکیران	۰۰٤٥۰
٩٨١	چاوشان	١٤۰٤۰
۰۰٣	کاتبان دفتر	۰۰۰٤٧
۰٧٦	کاتبان دیوان	۰١٥٧٥
۰٥٤	شاکردان خزینه	۰١٣٥٥
۰٦١	تبرداران	۰١٧٤۰

١٣١٠ مجموعی	٩٥٠١
اوچ آیده	٨٤٠٨٣٨٠
لایحده سنهٔ کامله	٥٠٣٨٣٠
٤٦٥ مجموعی	٢١١٧٢
اوچ آیده	١٨٧٢٧٢٢
لایحده سنهٔ کامله	١٢٨٤٨٠٠٠
١٦٣١ مجموعی	٢٦٦١٣
اوچ آیده	٢٣٥٤١٥٠
لایحده سنهٔ کامله	٢٢٤١٥٣٨٨

کاتب چلبی مرحومك
دستور العمل لاصلاح الخلل
نام رساله سیدر

حمد وثنا اول مالك الملك تقدس وتعالى يه سزادر كه
تدبیر نظام عالم ارادت علیه سنه منوط وتسویهٔ
امور بنی آدم مشیت ازلیه سنه موقوف ومربوطدر .
وصلوة وسلام اول خیر الانام جنابنه كه ادویهٔ
سیاست شرعیه سی اصلاح مزاج ملك ودولته
كافی وتعدیل قوای قواعد دین وملته وافیدر .
وبعد چون تاریخ هجرت نبویه (علیه افضل التحیه)
بیك آلتمش اوچ سنه سنه ایروب دولت
روزافزون عثمانیه اوچیوز آلتمش دردنجی ساله
بالغ اولدی . بموجب عادت الهیه ومقتضای
طبیعت تمدن واجتماع بشریه بو دولت علیه
مزاجنده علایم انحراف وطبیعت وقواسنده
آثار اختلاف كورنمكله بر وفق «الملوك ملهمون»

حضرت پادشاه عالمپناه ایّده الله وقوّاه طرفندن
فرمان جهانمطاع وحکم واجب الاتباع صادر
اولدیکه امور دیدهٔ اعیان وکار آزمودهٔ اهل
دیوان بریره کلوب نبض کیرلك ایده‌لر وبوغائله‌نك
تدبیری ندر کوره‌لر . تا که عیاذاً بالله تعالی برتدارکی
مشکل کاره مؤدی اولمیه ❊ علاج واقعه پیش
از وقوع باید کرد ❊ مضمونجه حسب الفرمان
اوّلا وکیل مال اولان وزیر ذیشان دفتردار پاشا
حضورنده اهل دیوان جمع اولوب ایرادك قلتی
ومصارفك کثرتی وبوکا متعلق رعایانك ضعف
وتلاشی وعسکرك وفرتی احوالندن بحث آچیلوب
جلوس همایوندن بری اولان مشاوره‌لر اسلوبی
اوزره آوازهٔ کوس قیل وقالدن صکره مقطع
کلام بو اولدیکه « قره مصطفی پاشانك آخر عصری که
بیك اللی اوچ تاریخیدر ایراد ومصرف برابر ایدی .
ایراده نه یوزدن کسر کلوب مصرف نه سببدن
زیاده اولمشدر اول زماندن بو آنه کلنجه اقلامدن
چیقاریله . علی الانفراد تفصیله وقوف حاصل
اولدقدن صکره علاجی نه ایسه کوریله » دیو

یازلماق اصمرلنوب مجلس آخر اولدی · بوندن صکره بو غائله‌نك علاجی بابنده نیجه جمعیت ومشورت مقرر اولمغله لازم کلدیکه «الدین النصیحة» فحواسنجه خیرخواه دین ودولت اولنلر بیلدکلری مرتبه‌یی کتم ودریغ ایتمیوب سمت صوابه دلالت وجانب رشاده اشارت ایده‌لر · بناء علی ذلك بواقل خلیقه حاجی خلیفه دخی مدة العمر دیوانه خدمت ایدوب سفرلرده وحضرلرده روزکارك کرم وسردن ونیجه دردن چکوب تواریخ اسلاف کورمکله دیلدیکه سایه سنده آسوده اولدیغی دولت علیه‌یه نصرت وشکر نعمت نیتی ایله توارنخده کوروب بالفعل تجربه ایله یقین حاصل ایتدوکی مرتبه بو اموره متعلق برایکی ورق تسوید ایلیه · اکرچه صورتا ضرب حدید بارد کبی کورنمکله اصحاب دولت قصور همت سببی ایله تغافل ایدوب منتفع اولمزلر ایسه باری یوم آخرتده قطع معذرت اولنمش اوله · پس بو اوراق برمقدمه واوچ فصل وبرنتیجه اوزره ترتیب اولنوب اسمنه (دستور العمل لاصلاح الخلل) دینلدی ·

مقدمه اطوار دولت بياننده در فصل اول رعايا ده فصل ثانى عسكرده فصل ثالث خزينه ده در . نتيجه دخى اختلال عائله سى دفعنه وانحراف مزاج دولت علاجنه اشارتده در .

※ مقدمه ※

خفى اولميه كه ملك وسلطنت معناسنه اولان دولت برنوع آيين اوزره اجتماع بشريه دن عبارتدر . اسرار طبايع اشيايه واقف وحكمت نظريه وعمليه دقايقنه عارف اولان محققلر ديدلر كه انسانك اجتماعى حالى انفرادى حالنه مماثل واكثر امورده برى برينه معادل ايدوكى امعان نظر ايله حد بداهته واصل اولمشدر . نظم جليل « وخلقناكم اطوارا » ده بو معنايه ايما وار ديمشلردر . جمله دن اول انسانك عمر طبيعيسى اوچ مرتبه اوزره تقدير اولنوب (سن نمو وسن وقوف وسن انحطاط) بو اوچ مراتب اوقاتى افرادده كرچه تعيين اولنمشدر . لكن قوت وضعف تأليف وتركيب سببيله تفاوت اوزره اولوب شخص ضعيف البنيه نك سن انحطاطى قوى تركيب كمسنه دن

مقدم اوله کلمشدر . پس انسانك دولتدن عبارت
اولان اجتماعی حالی دخی اوچ مرتبه اوزره‌در .
زمان نموّ وزمان وقوف وزمان انحطاط بو اوچ
مرتبه کذلك تفاوت اوزره‌در . اول اجلدن
سلفده بعض جمعیتلر چوق کچمیوب زمان انحطاطه
واردی . ونیجه‌سی دخی آفته اوغرایان یکتیرکبی
سوء تدبیر آفتی ایله زمان وقوفده کیتدی . و بعضیسی
بو دولت علیه کبی قوی البنیان وراسخ الارکان
اولمغله امتداد بولوب زمان وقوفی کچ کچدی .
و بو ازمنهٔ ثلثه‌نك کرك انفراد وکرك اجتماعنده
علامتلری واردر . تدبیر امور جمهوره مباشر
اولان مهرهٔ مدبرین بلوب اصلاح مزاج وسائر
علاج تدبیرنده اکا کوره عمل ایدرلر . نته کیم معالجهٔ
جسمانیه وروحانیه‌ده قاعدهٔ کلیه‌در . والا سوء
تدبیر اولنمش اولور . زیرا شیخ فانی‌یه اولان معالجه
صبی‌یه ال ویرمز . عکسی دخی مفید اولمز .
حالا بو مقامده مراتب اجتماع اوقات وعلایمنی بیان
مناسب اولمامغله مجموع رساله‌یی تتبع وتأملدن اخذه
حواله اولندی . مقدمه‌ده بو مقدار کفایت ایدر .

(فصل)

﴾ فصل اوّل رعیت احوالنده در ﴿

اوّلا رعایا و برایا سلاطین وامرایه ودیعت الهیه اولدیغندن غیری « لاملك الا بالرجال ولا رجال الابالسیف ولاسیف الابالمال ولامال الابالرعیة ولارعیة الابالعدل » قضایاسی معلوم عالمیان ومستغنی عن البیان و بروفق « خیرالکلام ماقل ودلّ » بوبابده بونك ایله اکتفااولنمق کرك . غایت مشابهت اجتماع وانفراده راجع نکت ومزایا ایله بوکلام مجمل شرح اولنه . پس هیکل محسوس انسانی عناصر اربعه طبایعنده اولان اخلاط اربعه دن تألیف وترکیب اولنوب حواس وقوا واسطه سیله زمام تدبیر وتصرفی نفس ناطقه نك کف کفایتنه ویرلمشدر . کذلك هیئت اجتماعیهٔ بشریه دخی ارکان اربعه دن تألیف وترکیب اولنوب حواس وقوایه نظیراولان اعیان دولت وساطتی ایله زمام تدبیر وتصرفی نفس ناطقه مقامنده اولان سلطان عالیشانك کف کفایتنه وابسته قلنمشدر . ارکان اربعه دیدیکمز علما وعسکر وتجار ورعایادر . زمرهٔ جلیلهٔ علما بدنده خلط محمود اولان دمه

مماثل اولوب قلب که منبع روح حیوانیدر وروح
حیوانی برجوهر لطیفدر که غایت لطافتندن بدنده
بالذات جریان ایدهمیوب دم آنی حامل اولوب
عروقدن اطراف اعماق بدنه آلورکیدر وجمله
اعضا وجوارحه ایصال ایدر . لاجرم بدن آنکله
حیات بولوب منتفع اولدیغی کبی علمای شریعت
وحقیقت دخی روح حیوانی مشابه سنده اولان
علم شریفی مبدأ فیاضدن بالذات یابالواسطه
حامل اولوب اطراف بدن مقامنده اولان امیلره
وعوامه ایرشدیروب بدن روح حیوانیدن منتفع
اولدیغی کبی آنلردخی علمادن منتفع اولورلر . روح
حیوانی قوام دوام بدنه سبب اولدیغی کبی علم دخی
قوام ودوام جمعیته سببدر . آنك ایچون حضرت
یوسف صدیق علیه السلام منصب طلبی صددنده
« انی حفیظ علیم » دیدی . وعسکر بلغم مقامنده در .
وتجار صفرا ورعایا سودایه مشابه درکه طبیعتی ترابی
وسفلیدر . بواخلاط اربعه کسر وانکسار ایله
بری برندن منتفع اولوب مزاج بدن صحت بولدیغی
کبی اصناف اربعه دخی مدنی بالطبع اولمق حسبیله

بری برندن منتفع اولوب نظام جمعیت ومزاج دولت صحت بولمشدر . واخلاط اربعه اعتدال اوزره اولمق واجبدر تا که مزاج بدن مختل اولمیه . اکر کمیت ویا کیفیت جهتندن بری رداءت پیدا ایدوب فاسد ویا غالب اولور ایسه اخراج وتسکین ایله تدارک لازم کلور . پس رعایا که سودا مقامنده در . طب وتشریحده ثابتدر که طعام هضمندن صکره برزمان معده یه غدا وارد اولمیه . طحال برازسودا دوکوب بوش قالمسون و بعض خلله مؤدی اولماسون دیو تدارک ایتدوکی کبی معده مقامنده اولان خزینهٔ عامره یه دخی غدا مثابه سنده اولان مال وارد اولمیوب تهی قالدقده رعایا فقراسی اموالی دوکوب هر بار خزینه یی بوش قومایوب تدارک اوزره اولورلر . اما آنلر مقهور ومنکسر اولوب کار وکسبدن قالدقده بو تدارک میسر اولمز . اول اجلدن سلاطین سلف رعایایی ظلمدن حمایه وعدل وتطییبده اهتمام تام ایدرلر ایدی . عدلدن عدول ایلیوب ظالمه یوز ویرمزلر ایدی . ممالك محروسه قریه لرندن بری

خراب اولدیغنه رضالری یوغیدی . مرحوم
سلطان سلیمان خان دار السلطنة العلیه یعنی
شهر قسطنطنیه نك تمام معمور اولمسنی مراد
ایدوب ممالك محروسه ده واقع قصبات وقرادن
برینی قالدروب كتورمكی تجویز ایلیوب ورعایادن
بری زراعت وحراثتدن قالوب كلوب شهرده
اولمسنی روا كورمیوب بلغراد قلعه سنی فتح
ایتدكده اول دیارك كفارینی سوروب یدی قله
سمتلرنده اسكان ایلمش ایدی . صكره زمان وقوف
تجاوز ایلیوب جلالیلر ظهوری ایله رعایایه ضعف
كلوب ترك دیار وقریه لردن شهره فرار ایتدیلر .
حالا استانبول اطرافی بیله طولدی . راقم الحروف
بیك قرق بش تاریخنه كلنجه اون ایكی سنه
ممالك محروسه ده كزوب اكثر قریه لری خراب كوروب
شاه عجم ممالكندن همدان وتبریز اولكه لرینه
واردقده اون بش یكرمی منزل قدر مسافه ده
بر خراب قریه كورمك واقع اولمدی . زیرا اول
طائفه زمان وقوف آخرلرنده ایدی . یكرمی سنه یه
قریب زمانده طشره لر بالكلیه برباد اولدیغی حد

تواتره ایرمشدر . بوتلاشك برسببی اضعاف
ومضاعف تکلیفدر . وباعث اعظمی بودرکه
امانت اهلنه ویرلمك ونااهل وغدارك حقندن
کلمنك لازم ایکن جمله مناصب (بالغا مابلغ بیع من یزید)
اولوب اشترا ایدن ملاعین استعجال ایله اول
ماده‌دن ویردوکی مال خبیثی مع زیادة جمع وتحصیله
سعی اوزره ایکن ضرورت بهانه سیله برینه دخی
بیع ایدوب اول واردقده دخی زیاده تعدی ایدر .
رعایا فقراسی تضعیف اولنسان تکالیف شاقه
عهده سندن کلمزلر ایکن ظلمه‌نك بووجهله تعدیسنه
طاقت کتورمیوب عالم خراب اولدیغنه شبهه
یوقدر . سلفده ارتشا تهمتی ایله نیجه‌لر معزول
ومخذول اولوب بلکه نیجه ارکان دولت قتل اولنمش
ایکن حالا اول عقلا وشرعا مضر ومذموم اولان
خصلت مدار امور دولت اولیجق اول دولتك
وخزینه‌نك حالی نیجه اوله جقدر بوندن قیاس
اولنه . بوکار مکروه ملوك کفار بیننده بیله ممنوع
ومذمومدر . زیرا ابطال حق وتنفیذ باطله مؤدی
اولدیغندن قانون عدل ومعیار عقله مخالفدر .

شرعا حرمتی ثبوتنده دخی اشتباه یوق ایکن وتغییر اسم ایله سابقا کزلی آلتور ایکن «بونك خزینه یه نفعی واردر» دیو اعلان ایلدیلر. لاجرم غیرت حق ظهور ایدوب خزینه‌دن برکتی کوتوردی . وقلوب عسکره رعب القا ایدوب سلفده کفار اهل اسلامدن فرار ایتدوکی کبی امر برعکس اولدی . شویله که تضعیف تکالیف ظلمندن ومنصب صاتمق عصیانندن فراغت وعدله عدول اولنمغله تدارك مافات وتوبه وانابت اولنمز ایسه شئامت عصیان وغرامت ظلم وعدوان عالمی برباد ایلمك مقرردر «انا لله وانا الیه راجعون»

﴿فصل ثانی عسکر احوالنده‌در﴾

سابقا تقریر وبیان اولندیکه بدن اخلاط اربعه‌دن ترکیب اولنوب هر بری هیئت اجتماعیه‌ده بر صنفه مماثل وخاصیت عسکر بلغمه مشابه ومعادل قلنمشدر . وبدنده لزومی ونفعی وکثرتنك ضرری وطغیانی نیجه ایسه عسکرك دخی اویله‌در . حاصلی قوام بدن اخلاط وارکان وقوا ایله نیجه باقی ایسه قوام دولت دخی بو اصناف اربعهٔ اعیان ایله‌در .

وصحت بدن نتیجه اخلاطك اعتدالنه موقوف
ایسه نظام جمعیت دخی بو اصنافك اعتدالنه
منوطدر . اکرچه ایکیسنده دخی اعتدال
حقیقی متصور دکلدر . لکن کسر وانکسار
برمرتبه حددن افزون اولمیه که عرض مزاجدن
چیقمغله صحته خلل کلیه . چون انسان سن
وقوفی تجاوز ایتسه برودت ورطوبت که طبیعت
شیخوختدر بلغم طبیعتیدر . لاجرم اول سنده
بلغم غالب اولوب حکمنی اجرا ایدر . هربار اخراج
وتسکین اولندقجه طبیعت کبرو تولید ایتمك
اوزره‌در . سائر اخلاط دخی اکا دونمکه
میلده‌در . ایمدی اول سنده اولان کمسنه بلغمی
بالکلیه مغلوب ایدوب مغلوبیتی حالنده طورمغه
سعی ایتمه‌سی عبثدر . همان بونك مثالی برآق
صقاللی شخصه بکزر صقالنی سیاهه بویایوب
من بعد آغاردمامه سنه سعی ایلیه . بلکه اول
حالده اولنه مناسب بودر که بلغمك ضررسز
غلبه سی مرتبه سنه قائل اوله . بومدعادن صکره
دعوایی هیئت اجتماعیه یه نقل ایدوب دلیل

ایراد ایدرز که قره مصطفی پاشا سابقا مرحوم
ومغفور سلطان سلیمان خان زمانی دفترلرینه کوره
قولی تنزیل ایتمش ایدی . چوق کچمیوب کیرو
اسکی قرارین بولوب بلکه دخی زیاده اولدی .
اکر «عسکرك زیاده اولمسی واقعمیدر» دینلور ایسه
معلوم اوله که مرحوم سلطان سلیمان عصرنده
طقوز یوز یتمش تاریخنده جمله مواجب خواران
قرق بربیك درتیوز یتمش طقوز نفر وسنوی
مواجبلری بیك ایکییوز یکرمی اوچ یوك آقچه ایدی .
طقوز یوز یتمش درت تاریخنده ٤٨٣١٦ نفر وبیك
ایکییوز آلتمش درت یوك اولدی . سلطان مراد
ثالث عصرنده طقوز یوز طقسان یدی تاریخنك
مواجب خوارانی آلتمش درتبیك درتیوز یکرمی بش
نفر وسنوی علوفه لری بیك یدیوز سکسان
ایکی یوك آقچه اولدی . بیك درت تاریخنده
مواجب خواران سکسان بربیك سکزیوز یتمش نفر
وبریلق علوفه‌لری ایکی بیك بشیوز اون ایکی
یوك آقچه اولدی . بیك اون سکز تاریخنده طقسان
بربیك ایکیوز ایکی نفر وسنوی مواجبلری اوچ بیك

سکز یوز بوك آقچه یه واردی . بعده سلطان عثمان
وسلطان مصطفی عصرلرنده یوز بیك قدر اولوب
سلطان مراد خانك اواخر عصرنده محمد پاشا
وبیرام پاشا وقره مصطفی پاشا سعیلری ایله کیرو
نصف مرتبه یه تنزیل اولنوب یك اللی حدودنده
مواجب خواران اللی طقوز بیك ایکییوز اللی یدی
نفر اولوب سنوی مواجبلری ایکی بیك آلتیوز
اوتوز بریوك ایمش ایکن چوق کچمیوب کیرو
اسکی قرارن بولدی . بلکه دخی زیاده اولدی .
پس ظاهر ومقرردرکه قولی تنزیل ایدوب سلطان
سلیمان عصری کبی قرارداده قلمق ممکن دکل
بربیهوده تعبدر . حالا بوعصرلرده سپاه زمرهسی
یکرمی بیکدن ویکیچری طائفهسی اوتوز بیکدن
اشاغی تنزیل اولنمیوب سائر اصنافك دخی اکا
کوره ضررسز کثرت وغلبهسنه قائل اولمق
لازمدر . نفر زیادهلکنده اولقدر بأس یوقدر .
غایتی مواجب کثیرهیی قانون قدیمه رعایت وحسن
تدبیر ایله تنزیل ایدوب قایرمق واجبدر . رضا ایله
طرفینه ملایم وقانونه موافق نیجه نافع خصوصلر

واردر كه قلمه كلمز . اول مقوله اموری كوروب
بی وقوفلر اعتراضنه وجود ویرمیوب تدریج ایله
آز زمانده چوق نفعنی مشاهده ایده‌لر . وتجربه ایله
نقدر تفاوت ظاهر در كوره‌لر . الله تعالی موفق ایلیه
دین ودولته نافع عمللر میسر ایلیه .

﴿ فصل ثالث خزینه احوالنده‌در ﴾

چون نفس ناطقه سلطان وقوت عاقله وزیر ومدركه
مفتی واخلاط اربعه سائر اصناف مقامنده
اولدیغی ذكر اولنمشیدی . بدنده معده خزینه
وقوت ذائقه صراف ووزان وجاذبه محصللر
وماسكه خزینه‌دارلر وقوت هاضمه دفترداران
وكتاب وسائر ضابطلره نظیره دوشوب معده‌یه وارد
اولان غدا بوقوانك تدبیر وتصرفی ایله بدل
ما یتحلل اولدیغی كبی خزینه‌یه وارد اولان اموال
دخی مذكورلر تصرفی ایله محلنه توزیع وتقسیم
قلنمغله جمله اصناف خزینه‌دن بالذات یا بالواسطه
منتفع اولوب كچنورلر . شویله كه سودا مقهور اوله
معده بوش قالور . وبوقوتلر اعتدال اوزره اولمیوب
برینه ضعف ویا فتور كله . مزاج بدن مختل اولور .

(كذلك)

كذلك رعايا مقهور اولور ايسه خزينه تهی قالور . وطوائف مذكوره خيانت وفساد اوزره اولور ايسه مزاج دولتـه ضعف وفتور كلور . بوخصوص امر مقرردر . بعده خفی دكلدر كه زمان وقوف آخر نزينـه دك بوقوتلر قويدر . صكره تدريجله فتور كلور . هضم عملنده قصور ظهور ايدر . پس بوسـنده علايم شيب دخی كورينـور . صاج وصقال آغرمغه باشلاديغی كبی هيئت اجتماعيـه ده زينت ظهور ايدوب اعيـان واركان ترسـيع دائرهٔ شـان وعنوان ايتمكه باشـلايوب كيتدكجه اواسط ناس بسـاط ولباس ده ملوكه مشاركت ومشابهت مرتبه سـنه وارمغله انفراد واجتماعك مصرفی آرتوب كيتدكجه تزايد بولمدن خالی اولمز . بودعوانك دليلی بودر كه طقوز يوز يتمش ايكی سـنه سـنده ايراد خزينهٔ عامره بيك سـكز يوز اوتوز يوك ومصرف بيك سكز يوز طقسـان آلتی يوك ايدی . بيك تاريخنـده ايراد ايكی بيك طقوز يوز اوتوز درت يوك ومصرف اوچ بيك آلتيوز درت يوك اولدی . بش سـنه دن صكره برمقدار

دخی تفاوت ایدوب بیك آلتی سنه سنده عالی
تحریری اوزره ایراد اوچ بیك یوك ومصرف طقوز
بیك یوك وارمغله سابقا ادخار اولنان خزائن
صرف اولدی . سلطان مراد خان زماننه كلنجه
مصارف كلیه آلتی بیك یوكدن زیاده ایكن اللی
اوچ حدودنده بش بیك بشیوز یوك قدره تنزیل
اولنوب جلوس همایوندن صكره ایراد اوچ بیك
آلتیوز اون سكز یوك ومصرف بش بیك بشیوز
یوك تحریر اولندی . بیك آلتمش سنه سنده
احداثات ایله ایراد بش بیك اوچیوز یكرمی طقوز
یوك ومصرف آلتی بیك سكز یوز یتمش ایكی یوك
واردی . حالا مصرف ایراددن بیك آلتیوز یوك
آقچه زیاده در . پس مصرف كیتدكجه تزاید اوزره
اولدیغی ثابت اولدی . بوندن صكره تكثیر ایراد
وتقلیل مصارف حد اعتداله واروب برقرار
طورمق امر عسیردر . بلكه تجربه ایله حد امكانده
اولمدیغی اهلنه معلوم اولمشدر . نهایة الامر
اقتضا حسبیله تقلیل وتنزیلده برقاسرك قسری
لازمدر . برقرار اولمزسه ده تعدیل مزاج ایچون
تنفس مرتبه سی تدارك اولنه .

(نتیجه)

☼ نتیجه ☼

انحراف مزاج دولت تدبیرنده وغائله کثرت وقلت علاجنده‌در .

خفی اولمیه که بو امورك تدبیری وعلاجی حل وعقد اصحابنك معلوملری ایسه‌ده بو مقام ذکرنی اقتضا ایتدوکی اجلدن ☼ رب حامل فقه الی من هو افقه منه ☼ مضمونی اوزره واقع اولوب نسنه لازم کلمز . پس بو انحراف مزاجك علاجنده برنیجه طریق واردر . کمی حالا ممکن وکمی ممتنع صورتنده جمله‌دن مقدم خلق حقه منقاد ایتدیرز برصاحب سیفك وجودیدر . بری دخی اعیان دولت بو کونده پادشاه حقیقی مالك الملك ایدوکنی بیلوب حقیقتده خزینه وعسکر ورعایا آنکدر . پادشاه مجازی آنك خلیفه‌سیدر . عالم اسبابده سبب یوزندن تصرف ایدر دیو برمتیقظ پادشاه مجازی حضورنده نیجه استقامت اوزره حرکت اولنور ایسه علام الغیوب قوللوغن ایده‌رز دیو حق وعدل اوزره یکدل ویکجهت اولوب طرف خلافده اولانی سکدیروب تدبیر امور دولتد

مباشرت ودولتی اقامت ایتمه‌لریدر . بردخی
عسکرك بالو باشلو امور دیده‌سی حق اوزره اتفاق
ایدوب سایه‌سنده آسوده اولدقلری دولتی
قایروب نفر قوتیله خیانت وفساد اربابنك کوکنی
کسوب دفعاتله سلفده دین ودولته ایتدکلری
خدمتی کیرو ایتمکدر . بری دخی وکلای دولت
حق اوزره اتفاقه سعی وهمت واسرافاتی تخفیفه
عسکری آلت ایدوب قوت قاهرهٔ جیوش ایله
مصلحت کورمکدر . بو احتمالات حالا سهل ممتنع
قبیلندندر . زیرا دولتی قایرر وحقه تابع اولور
کسنه نادر اولوب اکثر خلق طرف خلافده
حظوظ نفسانیه طالبیدر . پس بوکارك اتمامی
برصاحب سیفه موقوف اولور .

☼ نتیجة النتیجه ☼

الحاله هذه خزینه‌نك قلتی وعسکرك وفرتی
ومصارفك کثرتی ورعایانك ضعفی غوائلی ممکن
اولدیغی مرتبه دفعك علاجی بودر که رعایادن
خزینه تحصیلنه مجال یوقدر . بریللق ایرادی پادشاه
عالمپناه حضرتلری سلمه الله نه طریق ایله اولور ایسه

تدارك وتداخلى دفع ايدوب آتيه مالندن تدريج
ايله ادا شرطيله بر معتمد عليه قوله تسليم
ودرعهده ايليه . خزينه‌ده بريللق ايراد بولنمق
عظيم قوت قلبدر . هركاره سرمايه اولور . بعده
عسكرك كثرتى غائله‌سى سابقا ذكر اولنديغى اوزره
امثاكده حسن تدبير ايله دفع اولنور . مثلا سعيه
متعلق خزينه‌يه نفعى اولان وير كولرى عسكرك
وفرتى ايشن بتورر . وآز زمانده مواجبه قلت
كتورر . ومصارفك كثرتى دفعنه علاج امانتلرده
اولان اسرافات برمقدار تخفيف اولندقدن صكره
هر برنده ركن خزينه اولان برقاچ اقلامده اهل
وقوف ودينـدار وپرهيزكار آدملر استخدام
اولنمقدر . بونكله برايكى سنه‌ده كثرت مصارف
غائله‌سى برطرف اولور . رعايانك ضعفى علاجى
بودركه اوزرلرندن بعض تكاليف برمقدار
تخفيف اولندقدن صكره منصبلردن آقچه آلنميوب
مجرب ومستقيم آدملرى منصبلرنده زمان مديد مكث
ايتديروب ظلم ايده‌نك حقندن كلمك ايله برايكى سنه‌ده
رعايا قوت بولوب ممالك محروسه كما ينبغى معمور اولور .

تنبیه وتبشیر

اعیان دولت وارکان سلطنتك معلوملریدر که
بو دولت علیه ده انحراف مزاج همان شمدی
اولیوب سلفده کاه ورثهٔ سلطنت غوغاسی و برزمان
تیمورك شر وشوری وبعده جلالیلر ظهوری مزاج
عالمه دفعاتله اختلال ویروب حسن تدبیر اولندقده
بعون الله تعالی کیرو اعتداله کلمشدر . حالا
بو رساله ده ذکری سبق ایدن غوائل جمله دن
هولناکدر دیو بعض تهویلاته وجود ویروب
وهمه تابع اولمغله تدبیردن قالمق لایق دین ودولت
ومقتضای حمیت دکلدر . حضرت پادشاه
جهان پناهك طالع همایونلری قوت وسعادتده در .
شویله که وکلاسی دین ودولته خدمت ایچون
اتفاق ایله دامن درمیان وشرع شریفی معیار
ومیزان ایده لر . الله تعالی نصرت ایدوب اعدایه
غالب ومنصور ومظفر اولورلر . وغدری قویوب
قانون شرعی وعقلی موجبنجه حسن تدبیر ایدرلر
ایسه بو دولت علیه بی غدردن کچروب مادهٔ
قانونه ایلتهلر . حق تعالی میسر ایلیه آمین .

(خاتمه)

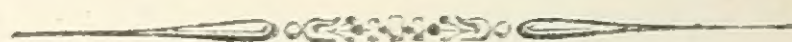
خاتمه

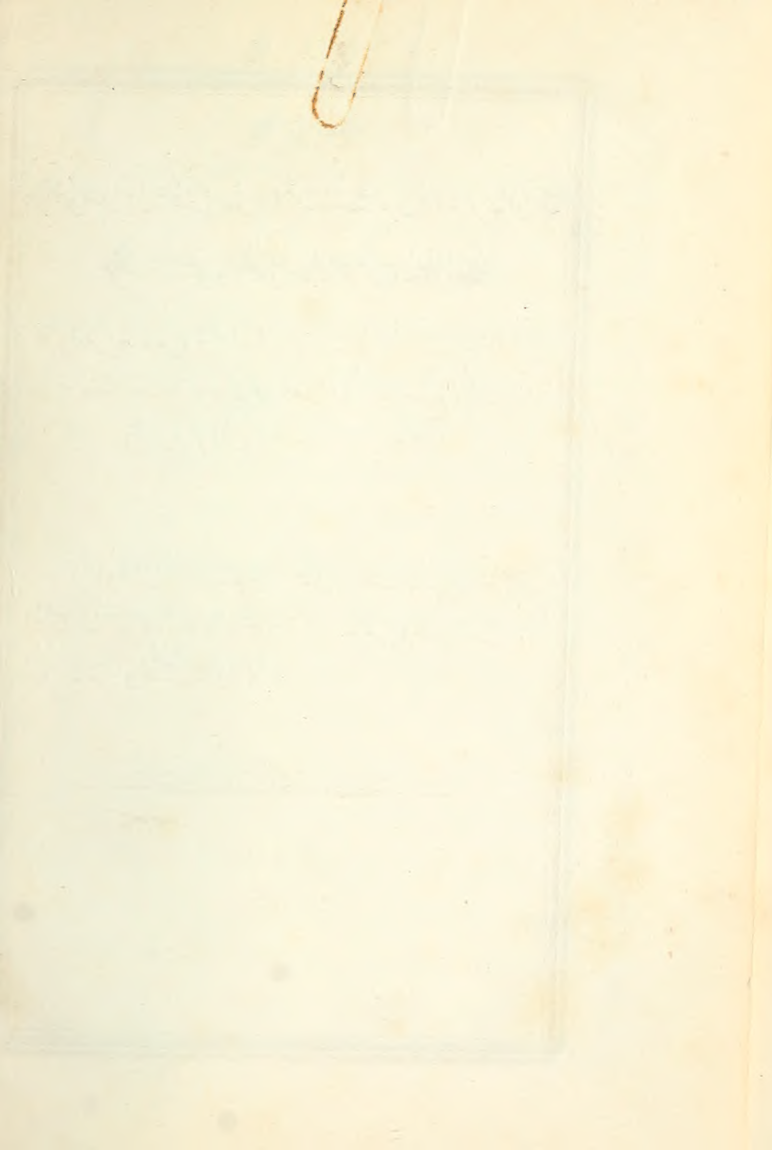
قوانين آل عثمان در خلاصهٔ مضامين دفتر ديوان

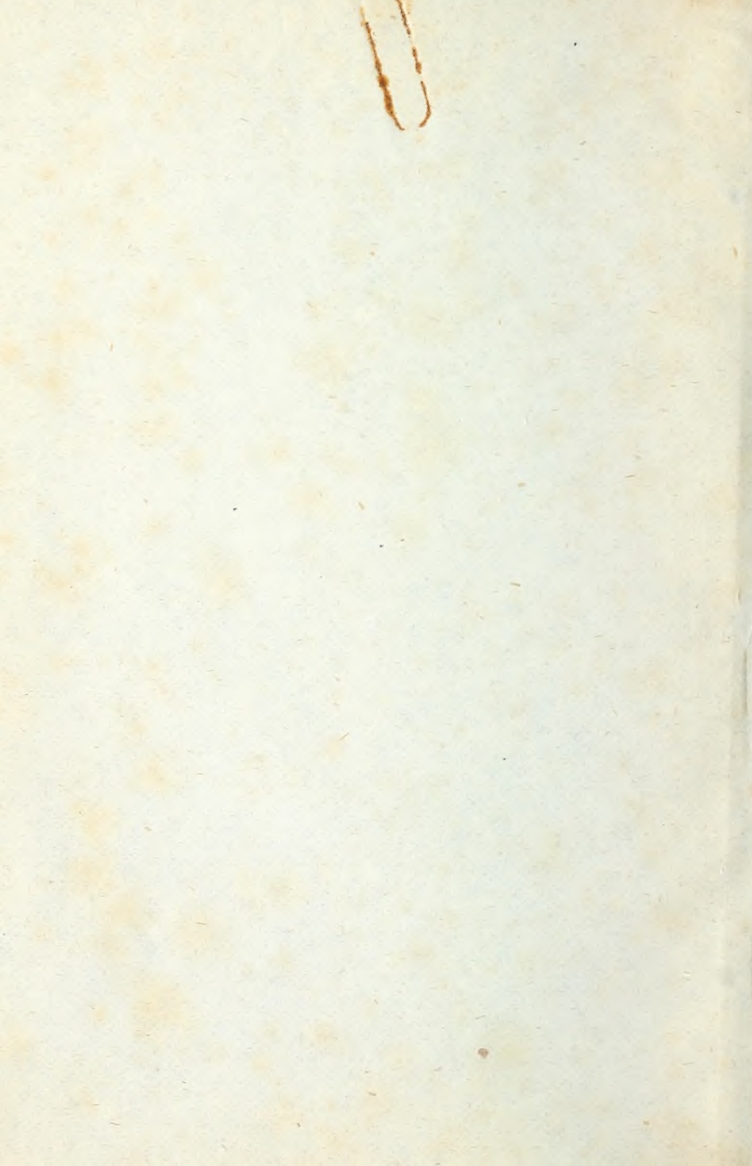
دستور العمل لاصلاح الخلل

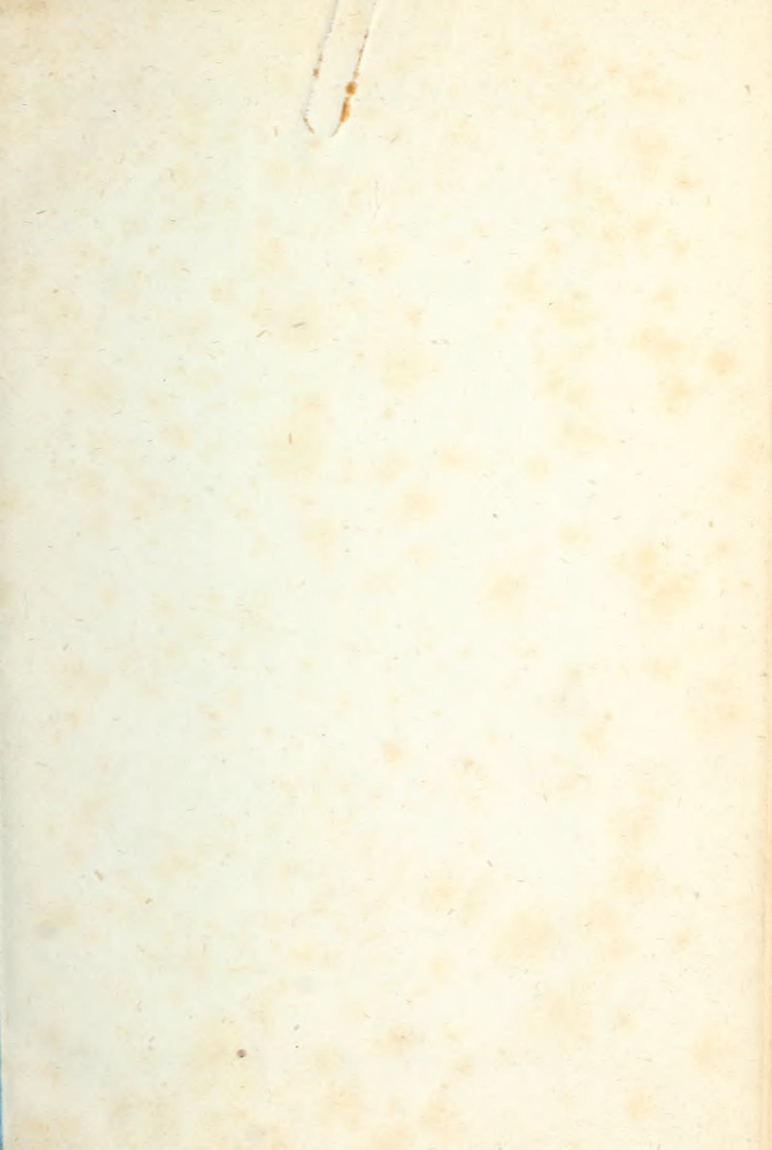
عنوانلريله معروف اولان رساله‌لر تصوير افكار غزته خانه‌سنده برنجى دفعه اوله‌رق طبع اولندى .
فى ربيع الاول سنه ١٢٨٠

(ذكر اولنان دستور العمل رساله‌سى تصوير افكارك تفرقه‌لرنده دخى ١٢٢ نومروسندن بدأ ايله نشر اولنمشدر)

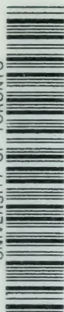

UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01588514 8